

GULDBORGSUND

I/S Strange og Stausholm Svineproduktion v/ Hans Kappel Staus-
holm og Henrik Kello Strange
Ravnstrupvej 7
4863 Eskilstrup

MILJØGODKENDELSE

07-05-2018

Guldborgsund kommune har den 19. december 2017 modtaget ansøgning om miljøgodkendelse til udvidelse af besætningen på ejendommen Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup.

Der er ansøgt om følgende på landbrugsbedriften:

375 m² produktionsareal til smågrise i toklimastald med delvis spaltegulv.

65 m² produktionsareal til flexgruppe bestående af slagtesvin og smågrise på delvis spaltegulv med 25-49 % fast gulv.

1.700 m² produktionsareal til slagtesvin på drænet gulv + spalter, 33/66 %.

794 m² gylleoverflade.

Der vil ikke blive foretaget bygningsmæssige ændringer. Ændringen sker i antal dyr efter dyrvelfærds reglerne, samt et staldafsnit ændres fra smågrise til både slagtesvin og smågrise.

Ansøgningen er fremsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 201 332. Det er version nr. 2 fra den 5. januar 2018, som har dannet grundlag for miljøgodkendelsen.

GULDBORGSUND KOMMUNE

CENTER FOR TEKNIK & MILJØ
NATUR
PARKVEJ 37,
4800 NYKØBING F.
TLF +45 54731000
WWW.GULDBORGSUND.DK

SAGSNR. 17/42022
SAGSBEHANDLER:
ANNETTE BRUUN HANSEN
DIR +45 54731983
ABH@GULDBORGSUND.DK

CVR NR. 29 18 85 99

TELEFONTIDER
MAN – ONS KL. 9.00 – 15.00
TORS KL. 9.00 – 17.00
FRE KL. 9.00 – 12.00

Afgørelse

I henhold til § 16a i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. har Guldborgsund Kommune besluttet at meddele godkendelse til det ansøgte. Vilklårene og de grundlæggende vurderinger fremgår af vedlagte miljøgodkendelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen offentliggøres den 8. maj 2018 på kommunens hjemmeside, se www.guldborgsund.dk under faneblad "afgørelser".

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet med en frist på 4 uger. Evt. klage skal indsendes elektronisk direkte til Miljø- og Fødevareklagenævnet gennem Klageportalen, som findes via www.borger.dk eller www.virk.dk, - søg efter "klageportal".

I særlige tilfælde kan der søges om, at blive fritaget for at bruge den digitale klageportal. Kontakt Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø hvis du ønsker at

søge om ikke at benytte den digitale klageportal. Husk at søge i god tid, så ansøgningen kan nå at blive behandlet inden udløbet af nedenstående klagefrist.

Evt. klage skal være modtaget senest tirsdag d. 5. juni 2018 inden midnat.

Evt. klage har ikke opsættende virkning, med mindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Ønskes sagen afgjort ved domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter afgørelsen er offentliggjort, eller efter endelig klageafgørelse.

Foruden dig selv kan afgørelsen påklages af enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen, samt af de institutioner og foreninger, der jf. nedenstående får kopi af afgørelsen.

Hvis Guldborgsund Kommune modtager klager over afgørelsen, vil du blive orienteret herom.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af evt. klage, at klager indbetaler et gebyr til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 900 kr. for privatpersoner og 1.800 for virksomheder og organisationer. Du betaler klagegebyret med betalingskort i Klageportalen. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Med venlig hilsen

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

Kopi til:

- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Sjælland, Rolighed 7, 2., 4180 Sorø, via E-mail: sjl@sst.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, via E-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N., via E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, via E-mail: dnguldborgsund-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, via E-mail: natur@dof.dk
- DOF Storstrøm, v/ formand Michael Thelander, Løjtoftevej 175, 4900 Nakskov, Tlf. 54928346, E-mail: guldborgsund@dof.dk

Kopi til orientering

- Heidi Ledskov, VKST, via hl@vkst.dk

GULDBORGSUND

§16a MILJØGODKENDELSE

§ 16A MILJØGODKENDELSE TIL SVINEBESÆTNINGEN PÅ RAVNSTRUPVEJ 28, 4863
ESKILSTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE.....	3
1.1	Baggrund.....	3
1.2	Datablad.....	5
1.3	Resume	6
1.4	Afgørelse	7
2	VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE	8
2.1	Generelle forhold	8
2.2	Lokalisering og planmæssige forhold	8
2.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	8
2.4	Nabopåvirkning	9
2.5	Gødningsproduktion og -håndtering	10
2.6	Bedst Tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger	11
2.7	Alternative løsninger og 0-alternativ	11
2.8	Egenkontrol og dokumentation	11
2.9	Husdyrbrugets ophør.....	12
2.10	Generelle bemærkninger	12
3	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING.....	15
3.1	Generelle forhold	15
3.2	Lokalisering og planmæssige forhold	15
3.3	Dyrehold, staldanlæg og drift	18
3.4	Nabopåvirkning	25
3.5	Gødningsproduktion og -håndtering	32
3.6	Bedst tilgængelig teknik (BAT) og begrænsende foranstaltninger.....	35
3.7	Miljøkonsekvensrapport	40
3.8	Alternative løsninger og 0-alternativ	41
3.9	Dokumentation.....	41
3.10	Husdyrbrugets ophør.....	43
3.11	Høringer	43
4	SAMLET VURDERING OG KONKLUSION	44
5	BILAG.....	44

1 RESUME, VURDERING OG AFGØRELSE

1.1 BAGGRUND

Guldborgsund Kommune har den 19. december 2017 modtaget ansøgning fra Hans Stausholm om udvidelse af dyreholdet på Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup med CVR-nr. 3135 7594. Ansøgningen er indkommet via det elektroniske ansøgningssystem husdyrgodkendelse.dk og har skema nr. 201 332. Det er version 2 af ansøgningsskemaet indsendt den 5. januar 2018, der ligger til grund for miljøgodkendelsen.

Ansøger har ønsket at udvide besætningen i eksisterende stalde til det maksimalt mulige inden for reglerne for dyrevelfærd.

Der skal ikke gennemføres bygningsmæssige ændringer.

Med de nye godkendelse- og tilladelsesregler fra 1. august 2017 skal produktionen ikke længere bindes op på antal dyreenheder eller antal dyr. Nu skal godkendelser og tilladelser gives til at bestemt antal m² produktionsareal, et specifikt staldsystem og dyretype samt m² gødningsoverflade. Med den fleksibilitet det giver med hensyn til antal producerede grise og størrelsen på grisene. Det er kun produktionsarealet der gives godkendelse/tilladelse til og ikke nødvendigvis hele staldens areal.

Produktionsarealet er det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Servicerum, gangarealer m.v., og stiadskillelser, arealer med nakkebomme, foderautomater, krybber, foderborde m.v., hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for gødningsafsætning, medregnes således ikke.

I ansøgningen er der angivet hvor mange m² produktionsareal samt hvilke stald- og dyretype, der skal være i den enkelte stald. Samtidig er der angivet antal m² gødningsoverflade samt lagertype for gødningsopbevaringen.

Samlet søges der godkendelse til:

375 m² produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv)

65 m² produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).

1700 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)

794 m² gylleoverflade.

Produktionsarealet og gødningsoverfladearealet er det samme i ansøgt. nudrift og 8 års drift. Et staldafsnit i smågrisestalden ændres i forbindelse med denne godkendelse fra slagtesvin på drænet gulv + spalter (33/67%) til flexgruppe: "Slagtesvin og smågrise" på 25-49 % fast gulv.

Tidligere godkendelser

Tilladelse til etablering af anlæg og dyrehold blev givet i 2006 og anlægget var i drift i 2008. Tilladelsen blev givet til 249,4 DE i smågrise og slagtesvin.

I 2012 blev der givet tilladelse til skift i dyretype, hvor der blev produceret færre smågrise og flere slagtesvin jf. anmeldeordningen.

I 2015 blev der givet tilladelse til fulde stalde og skift i dyretype jf. anmeldeordningen. Først blev der fyldt op med flere slagtesvin og en smule flere smågrise. Derefter blev der foretaget skift i dyretype, så der er færre slagtesvin og flere smågrise.

Det er tilladelse fra 2015, der danne baggrund for nudrift. Nudrift og 8 års drift er den samme.

1.2 DATABLAD

Titel:	§ 16a miljøgodkendelse til svinebesætning på Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup.
Godkendelsen omfatter:	Produktionsareal på 375 m ² til smågrise (toklimastald med delvis spaltegulv, 65 m ² flexgruppe: Slagtesvin og smågrise" (delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv) samt 1700 m ² til slagtesvin (drænet gulv (33/66%). 794 m ² gylleoverflade.
Dato ikrafttrædelse:	7. maj 2018
Bedriftens adresse:	Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup
CVR-nr. og P-nr.:	CVR-nr. 3135 7594 P-nr. 1.014.477.027
CHR-nr.:	16.376
Ejendomsnummer:	376-0015029
Matr.nr. og ejerlav:	1 g. Ravnstrup By, Nr. Kirkeby
Bedriftens ejer og ansøger:	I/S Strange og Stausholm Svineproduktion v/ Hans Kappel Stausholm og Henrik Kello Strange, Ravnstrupvej 7, 4863 Eskilstrup.
Konsulent:	Heidi Ledskov, VKST, Fulbyvej 15, 4180 Sorø, tlf. 5148 9081, E-mail hsl@vkst.dk
Tilsynsmyndighed:	Guldborgsund Kommune, Center for Teknik & Miljø, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.

Ansøgning annonceret:	18. januar 2018
Forhøring af ejer og konsulent:	22. marts til 5. april 2018
Nabo/partshøring i perioden:	10. til 24. april 2018
Godkendelsesdato:	7. maj 2018
Afgørelse annonceret:	8. maj 2018
Klagefrist udløber:	5. juni 2018
Søgsmålsfristen udløber:	8. november 2018
Retsbeskyttelse udløber:	8. maj 2026
Revurdering påbegyndes:	2026

1.3 RESUME

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk beskrivelse af produktionen samt kommunens vurderinger og bemærkninger til dens miljømæssige påvirkninger af naturen, miljøet, landskabet og naboer.

I henhold til de beregninger, der gennemføres i husdyrgodkendelse.dk, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at beskyttelsesniveauerne udstukket i lovgivningen overskrides. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet ikke give anledning til væsentlige gener for naboerne. I denne vurdering indgår faktorer som lugt, transport, støj, fluer og det samlede visuelle indtryk af ejendommen.

Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at beskyttede eller følsomme naturområder, med tilhørende plante- og dyrearter omkring staldanlægget, ikke vil blive væsentligt påvirket som følge af udvidelsen af dyreholdet.

Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der er indført BAT (Bedst tilgængelig teknologi) i relation til bedriftens indretning og drift i det omfang, BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Vand og Natura 2000-planer

Vand- og Natura 2000-planerne blev vedtaget i december 2011. Det fremgår af planerne, at kommunen ikke skal skærpe kravene i husdyrgodkendelser ud over de fastlagte beskyttelsesniveauer, for at opfylde kravene i Vand- og Natura 2000-planerne.

Der skal som hidtil gennemføres en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger i forhold til om de vil kunne påvirke et vandområde eller Natura 2000-område.

BAT og IE-direktiv

Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug¹ omfatter implementering af dele af et IE-direktiv "Direktivet om industrielle emissioner m.v." fra EU. Direktivet gælder for alle såkaldte IED-husdyrbrug (bl.a. husdyrbrug med mere end 2.000 stipladser til slagtesvin).

BAT-konklusionerne er tænkt ind i den nye husdyrregulering.

Miljøkonsekvensrapport

Miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 1 og 2 skal indeholde en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten skal bl.a. indeholde oplysninger om: placering, indvirkninger på miljøet, foranstaltninger som er indført for at begrænse væsentlige indvirkninger på miljøet, belysning af alternative løsninger samt beskrivelse af den/de valgte løsninger.

Miljøkonsekvensrapporten indgår som en del af processen for ansøgninger om godkendelse og tilladelse omfatter af VVM-direktivets krav om miljøkonsekvensvurdering. Dette omfatter også krav til høringer og sagsbehandling i øvrigt, som er indeholdt i reglerne i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug samt husdyrbrugslovens² kapitel 6.

¹ Bek. om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1380 af 30-11-2017

² Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. jf. lovbek. nr. 256 af 21-03-2017

Konklusion

Guldborgsund Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til forebyggelse og begrænsning af forurening fra husdyrbrugets anlæg. Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte ændring/udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet eller omkringboende. Dette er naturligvis vurderet på baggrund af, at de givne forudsætninger og vilkår i godkendelsen overholdes.

1.4 AFGØRELSE

Til landbrugsbedriften på Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup, CVR nr. 3135 7594 giver Guldborgsund Kommune hermed miljøgodkendelse til:

- 375 m² produktionsareal til smågrise (Toklimastald, delvis spaltegulv)
- 65 m² produktionsareal til Flexgruppe: "Slagtesvin og Smågrise" (delvis spaltegulv 25-49% fast gulv).
- 1700 m² produktionsareal til slagtesvin (Drænet gulv + spalter, 33/66%)
- 794 m² gylleoverflade.

Alle anlæg er eksisterende anlæg. Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne godkendelse.

Den samlede ammoniakemission fra de godkendte produktionsarealer bliver jf. husdyrgodkendelse.dk på 4.402 kg NH₃-N/år og derved over grænsen for IE-brug på 3500 kg NH₃-N/år. Miljøgodkendelsen bliver derfor meddelt i henhold til husdyrbrugslovens § 16a.

Miljøgodkendelsen er baseret på oplysninger i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og supplerende oplysninger givet i sagsforløbet. På baggrund af dette er der stillet en række vilkår i miljøgodkendelsen. Hvor intet andet er nævnt træder vilkårene i kraft ved godkendelsens ibrugtagning.

2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSE

2.1 GENERELLE FORHOLD

1. Bedriften skal placeres, indrettes og drives som oplyst i ansøgningsmaterialet og de stillede vilkår.
2. Alle, der arbejder på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
3. Guldborgsund kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold eller ændring af driftsansvarlig, samt ved ophør af husdyrproduktionen. Orienteringen skal ske senest 14 dage efter eventuel ændring.

2.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

Produktionens omfang

4. Produktionen skal ske med staldindretning, antal m² og dyretype i de enkelte staldafsnit som beskrevet i nedenstående tabel:

Stald	Staldtype	Areal m²	Produktionsareal m²	Dyretype
Smågrise-stald	Toklimastald Delvis spaltegulv	783	375	Smågrise
	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv		65	Flexgruppe: smågrise og slagtesvin
Slagtesvine stald	Drænet gulv + spalter (33/67%)	2.099	1.700	Slagtesvin
I alt			2.140	

Rengøring

5. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inkl. gulve holdes tørre, samt at stalde, ventilations- og fodringsanlæg holdes rene.
6. Det skal til stadighed tilstræbes, at udendørsarealer samt opbevaringsanlæg til foder og husdyrgødning er ryddelige og renholdte.

Energi- og vandforbrug

7. Staldventilatorer og andre mekaniske anlæg (mølleri, foderanlæg) skal drives, vedligeholdes og renholdes i henhold til producentens anvisninger, således at unødigt støj og el-forbrug undgås.

8. Drikkevandssystemerne skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås.

Spildevand

9. Alt vand fra vask af stalde, inventar samt foderrekvisitter og lignende skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder.

Affald (opbevaring og bortskaffelse)

10. Dokumentation for korrekt bortskaffelse af farligt affald skal opbevares i 5 år og forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune efter anmodning.
11. Kasseret foder og oprensede foderrester skal opbevares på fast bund og overdækkes med plast eller tilføres gyllebeholder.

2.4 NABOPÅVIRKNING

Lugt

12. Såfremt der efter Guldborgsund Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, kan kommunen kræve, at der foretages undersøgelse af mulige tiltag for at begrænse lugtgenerne. Eventuelle udgifter til undersøgelse påhviler ejer.

Fluer og skadedyr

13. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Bekæmpelsen skal som minimum være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
14. Der skal på ejendommen foretages en effektiv rottebekæmpelse, samt en effektiv ren- og vedligeholdelse, der sikre bedst muligt mod opformering, f.eks. via den kommunale ordning.

Transport

15. Transport af dyr, foder og gylle til og fra ejendommen skal som hovedregel ske på hverdage mellem 7.00 og 18.00. Der vil dog kunne ske afvigelser.

Støj

16. Svinebedriftens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau målt i dB(A) må i intet punkt i skel til nabobeboelse overstige nedenfor anførte værdier:

DAG		
Mandag - fredag	Kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A) (8 timer)
Lørdag	Kl. 07.00 - 14.00	55 dB(A) (7 timer)
Lørdag	Kl. 14.00 - 18.00	45 dB(A) (4 timer)
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 - 18.00	45 dB(A) (8 timer)
AFTEN		
Alle dage	Kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A) (1 timer)
NAT		
Alle dage	Kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)* (½ timer)

*Støjniveauets maksimalværdi - målt ved tidsvægtning fast - må ikke overstige 55 dB(A).

Tallene i parentes angiver midlingstiden i den pågældende periode.

17. Hvis Guldborgsund Kommune finder det nødvendigt, skal bedriften for egen regning dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan det højst pålægges bedriften at få foretaget en støjmåling/-beregning om året. Dokumentationen skal sendes til Guldborgsund Kommune sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling - ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder uden for virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold, eller efter anden aftale med Guldborgsund Kommune.

Støv fra anlæg og maskiner

18. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens anlæg.

Lys

19. Ved indretning og drift af husdyrbruget skal det sikres, at naboer ikke bliver generet af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

2.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDTERING

Gødningstyper og mængder

20. Husdyrgødningen fra samtlige staldafsnit skal håndteres som gylle.

Flydende husdyrgødning

21. Opbevaringskapaciteten for husdyrgødning skal svare til mindst 9 måneders produktion.
22. Den samlede gylleoverflade må ikke overstige 794 m².
23. Gyllebeholderen skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle samt fjernelse af bundfald.
24. Efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres indenfor 1 uge, skal der inden 2 hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.
25. Der skal anvendes gyllevogn med egen påmonteret pumpe og returløb eller alternativt skal der være etableret læsseplads med afløb til pumpeump. Før pumpning fra gyllebeholderne skal pumpeumpen tømmes for eventuelt regnvand. På dage med udpumpning fra gyllebeholderne skal læssepladsen og pumpeump renses og tømmes for

eventuelt spild ved arbejdsdagens ophør. Alt vaskevand eller spild pumpes op i gyllebeholder eller gyllevogn.

26. En eventuel læsseplads skal overholde kravene jf. Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne.
27. Ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal der være opsyn med overpumpningen.
28. Omrøring af gylle skal koncentreres over så kort tid som muligt, dvs. nogle få uger om året, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt og først påbegyndes umiddelbart før udkørsel.

2.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆNSEDE FORANSTALTNINGER

29. Ved indkøb af ny teknologi, maskiner, inventar mm. eller ændringer i produktionen skal der lægges vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelse af BAT, herunder mindre forurenende råvarer, processer og anlæg, og de bedst mulige forureningsbegrænsede foranstaltninger. Ved denne vurdering skal der lægges vægt på en forebyggende indsats gennem anvendelse af velafprøvet og godkendt renere teknologi (RT).

2.7 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

2.8 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

Dokumentation

30. Nedenfor præciseres hvilke type af dokumentation, bedriften skal præsentere. Denne dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.
 - Til dokumentation for produceret dyretyper kan gødningsregnskabet bruges.
 - Til dokumentation for størrelse af gødningslager og produktionsareal kan bruges bygningstegninger.
 - Til dokumentation for krav om brug af fytase, fasefodring og/eller letfordøjeligt fosfat er overholdt kan anvendes: foderanalyser, blandeforskrifter, faktura for indkøbt foder, effektivitetskontrol eller lignende.
 - Til dokumentation for vilkår vedrørende affaldshåndtering er overholdt, skal der opbevares dokumentation for korrekt bortskaffelse.
 - Der skal årligt uarbejdes en opgørelse over det foregående års forbrug af elektricitet og vand. Eventuelle væsentlige udsving i forbruget i forhold til det/de foregående år skal forklares i opgørelsen, og der skal redegøres for gennemførte tiltag til at reducere forbruget. Opgørelsen skal forevises eller fremsendes til Guldborgsund Kommune på anmodning.
 - Autoriseret service af staldventilation og andre mekaniske anlæg.
 - Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.

Beredskabsplan

31. På husdyrbruget skal der forefindes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre

konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for bedriftens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

32. Beredskabsplanen, som er godkendt af Guldborgsund Kommune, skal som minimum indeholde:

- Procedure som beskriver relevante tiltag med henblik på at stoppe forurening fra ulykker/uheld og begrænse forureningens udbredelse.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, hvornår og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med inddæmning og opsamling af spild/lækage af stoffer, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Planen skal opdateres jævnligt/årligt eller efter revidering af procedure i forbindelse med uheld.

33. Forurening som følge af driftsuheld, hærværk eller lignende skal hurtigst muligt meddeles til Guldborgsund Kommune og noteres i logbog. Uden for normal åbningstid kan miljøvagten og/eller beredskabet kontaktes på telefon 114. Uanset kontakt til miljøvagt/beredskab skal Guldborgsund Kommune kontaktes først kommende hverdag efter forureningen.

2.9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

34. Ejer skal senest en måned efter, at der er truffet beslutning om lukning af bedriften, indsende en plan til Guldborgsund Kommune, som beskriver de nødvendige foranstaltninger for at undgå fremtidig forureningsfare. Omfang og indhold af planen, samt tidsplan for hvornår foranstaltningerne skal være udført, skal accepteres af Guldborgsund Kommune.

2.10 GENERELLE BEMÆRKNINGER

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser. Dette gælder også, selvom disse regler skulle være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Opmærksomheden henledes specielt på:

- Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., som fastlægger, at en hver ændring af drift og/eller indretning af husdyrbruget, der kan medføre forøget forurening, skal godkendes inden ændringen gennemføres. Der er Guldborgsund Kommune, der er godkendelsesmyndighed og som afgør, om en ændring er godkendelsespligtig.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59a bortfalder denne miljøgodkendelse, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter meddelelsen.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 59a vil en manglende udnyttelse af hele eller dele af godkendelsen i 3 på hinanden følgende år medføre et varigt bortfald af den ikke udnyttede del. Det vil sige hvis dyreholdet ligger under det i denne godkendelse maksimale

tilladte i 3 år, er det ikke tilladt at hæve dyreholdet igen uden fornyet ansøgning og miljøgodkendelse. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving eller eksempelvis sygdomsudbrud, betragtes som kontinuitetsbrud. Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25% af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssigt udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50% af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40 stk. 1 følger der med denne miljøgodkendelse 8 års retsbeskyttelse. Kommunen kan dog ved særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år jf. § 41 stk. 2.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 40, stk. 2 og Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug (nr. 1380 af 30-11-2018) § 39, stk. 3 skal miljøgodkendelsen revurderes 8 år efter den er meddelt det vil sige i 2026 og derefter mindst hvert 10. år.
- Jf. Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv., § 39 kan kommunen påbyde afhjælpende foranstaltninger, hvis produktionen/driften medfører væsentlig mere forurening end forudset ved meddelelse af denne godkendelse. Kan ulemperne ikke afhjælpes, kan kommunen nedlægge forbud mod drift af virksomheden eller aktiviteten.
- Jf. bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug nr. 1380 af 30.11.2017 § 42, skal IE-husdyrbrug have et miljøledelsessystem. Miljøledelsessystemet skal indføres fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven.
- Bekendtgørelse nr. 865 af 23.06.2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.'s krav omkring opbevaring og anvendelse af husdyrgødning.
- Kravet om kontrol af gyllebeholdere jf. bekendtgørelse nr. 1322 af 14.12.2012.
- Guldborgsund Kommunes affaldsregulativer, som bl.a. forbyder private at afbrænde affald, samt sætter en række krav til opbevaring og bortskaffelse af farligt affald herunder medicin affald.
- Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring mm. af døde produktionsdyr.
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10.12.2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

Ovenstående liste er ikke fuldstændig, men kun en opremsning af de regler, der erfaringsmæssigt hyppigst overses.

Guldborgsund Kommune
Center for Teknik & Miljø
7. maj 2018

Marlene Bendix Jensen
Agronom

Annette Bruun Hansen
Miljøtekniker

3 MILJØTEKNISK BESKRIVELSE, BEGRUNDELSE OG VURDERING

3.1 GENERELLE FORHOLD

Opnåelse af godkendt produktion

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup ejet af Hans Stausholm. Til ejendommen er der tilknyttet en husdyrproduktion med CHR-nr. 16.276 og ejendommen drives af I/S Strange og Stausholm Svineproduktion v/ Hans Kappel Stausholm og Henrik Kello Strange under CVR nr. 3135 7594.

Under generelle forhold er der stillet vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, som oplyst i ansøgningsmaterialet og at alle, der er ansat på bedriften, skal være bekendt med vilkårene i godkendelsen.

Desuden er der stillet vilkår om, at Guldborgsund Kommune skal orienteres om ændringer i ejerforhold og/eller ændringer af driftsansvarlig samt ved ophør af husdyrproduktionen. Begrundelsen for vilkåret er, at kommunen hurtigt skal kunne kontakte ejer og/eller driftsansvarlig i tilfælde af problemer på ejendommen. Samtidig skal der gennemføres vurdering af eventuel behov for særlige tiltag i forbindelse med ophør af produktionen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at når de stillede vilkår overholdes, er der taget højde for forudsætningerne for denne miljøgodkendelse.

3.2 LOKALISERING OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.2.1 Afstandskrav og lokalisering

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Bannerupvej 9, som ligger ca. 400 m syd, syd-vest for ejendommen. Skovvej 64 er nærmeste nabobeboelse, uden landbrugspligt, i område, der er at betragte som samlet bebyggelse. Skovvej 64 ligger ca. 790 m mod vest. Nærmeste byzoneområde er Nørre Alslev, som ligger ca. 1.000 m mod nord.

Nedenstående kort viser placering af omkringboende i forhold til husdyrbrugets anlæg.

Kort 1: beliggenhed i forhold til omkringboende

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav jf. Husdyrgodkendelseslovens kap. 2 (§ 6 og 8) er angivet i nedenstående tabel.

Tabel 1. Anlæggets placering ift. afstandskrav.

	Afstand fra anlægget	Afstandskrav jf. husdyrloven
Ikke almene vandforsyningsanlæg	>1.000 meter	25 meter
Almene vandforsyningsanlæg	>1.000 meter	50 meter
Vandløb /dræn/ søer målt	Ca. 140 meter	15 meter
Offentlig vej og privat fællesvej	Ca. 35 meter	15 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	>1.000 meter	25 meter
Beboelse på samme ejendom	Ingen beboelse	15 meter
Skel	Ca. 10 meter	30 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	Ca. 400 meter	50 meter
Byzone/område udlagt til boligformål	Ca. 1.000 meter	50 meter

Afstand til naboskel er ikke overholdt. Afstandskravet er kun gældende for ny byggeri. Der sker ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med denne godkendelse. Desuden er der en af ejerne, der ejer nabomatrikellen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de gældende afstandskrav er overholdt. Desuden er der ikke søgt om bygningsmæssige ændringer. Der er således ikke meddelt dispensation i forhold til de generelle afstandskrav, eller opstillet specifikke vilkår i forbindelse hermed. Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige gener for omkringboende, ved overholdelse af de meddelte vilkår for lugt, støv, lys og støj som følge af anlæggets placering og lokalisering i forhold til de generelle afstandskrav.

3.2.2 Bygge- og beskyttelseslinjer, fredninger

Anlægget er placeret således at alle krav mht. bygge-, beskyttelseslinjer og fredninger overholdes.

Anlægget ligger desuden uden for fortidsmindelinjer, kirkebyggelinjer, kirkeomgivelser, sø- og å-beskyttelseslinjer, strandbeskyttelseslinjer, § 3-beskyttede naturområder, § 7-beskyttede naturområder og lavbundsarealer og værdifulde kulturmiljøer.

Den nordlige del af bedriften er beliggende inden for skovbyggelinje. Da der ikke blive opført nyt byggeri, har udvidelsen ingen betydning for skovbyggelinjen.

Der er ikke behov for at dispenseres for eller stille vilkår i relation til bygge- og beskyttelseslinjer eller fredninger.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at alle bygge- og beskyttelseslinjer samt fredninger er respekteret. Den ansøgte udvidelse vurderes derfor ikke at have væsentlig påvirkning på disse.

3.2.3 Udformning af anlæg og placering i landskabet

Området omkring anlægget er et åbent og relativt fladt landbrugslandskab med spredt bebyggelse og bevoksning samt skov.

Der sker ingen nybyggeri i forbindelse med udvidelsen.

Anlægget fremtræder som en samlet enhed, idet alle bygningsanlæg er opført i tilknytning til hinanden. Ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig enhed. Se bilag 1 "Beliggenhedsplan".

Der er ikke planlagt afskærmende beplantning, idet der ikke opføres ny byggeri.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ejendommen fremstår som en samlet enhed og udvidelsen får ikke betydning for de landskabelige værdier.

3.2.4 Landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- og rekreative værdier

Anlægget er placeret i landzone i et område, som i Kommuneplan 2017-2029 er udpeget som jordbrugsområde. Området er primært forbeholdt jordbrugserhvervene.

Der foretages ingen nybyggeri i forbindelse med denne udvidelse, der vil derfor ikke ske forringelser af de ovennævnte områder.

Kulturhistoriske værdier

Anlægget ligger uden for værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer. Ca. 150 meter vest for anlægget er et område udpeget som særlig kulturmiljø – Landsby- Nørre Kirkeby og Bannerup. Kulturmiljøet vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet.

Nærmeste fortidsminde – gravhøj, er beliggende ca. 800 m nord for anlægget. Fortidsmindet vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet.

Naturmæssige værdier

Anlægget ligger uden for områder med særlige lokale naturområder og jordbrugsområder med særlige naturværdier.

Nærmeste område som er udpeget som økologiske forbindelse, er beliggende ca. 600 m øst for anlægget.

Der sker ikke ny byggeri i forbindelse med udvidelse af husdyrholdet, og derfor vurderes området ikke blive væsentligt berørt.

Geologiske værdier

Der er ingen geologiske interesseområder indenfor 1000 meter fra anlægget.

Rekreative værdier

Ca. 140 meter nord for anlægget i forbindelse med Nørre Kirkeby Skoven ligger et størres friluftsområde. Området vil ikke blive berørt af udvidelsen af husdyrholdet på bedriften.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil ændre på oplevelsen af landskabet i forhold til de nuværende forhold. Samtidig vurderes det, at det ikke vil have væsentlig indflydelse på udpegede kulturmiljøer eller hensyn til kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske-, rekreative værdier herunder økologiske forbindelser og lignende regionale udpegninger. Samlet vurderes det, at det konkrete projekt ikke har en væsentlig landskabelig eller visuel betydning for omkringboende.

3.3 DYREHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

3.3.1 Produktionsomfang, fleksibilitet og udnyttelse

Den ansøgte produktion er skitseret i nedenstående tabel. Det er disse dyretyper, staldsystemer og de anførte antal m² produktionsareal, der er forudsætning for ansøgningens lugt- og ammoniakberegninger. Der er stillet vilkår hertil i miljøgodkendelsen.

Tabel 2. Staldsystemer, antal m² og dyretype

Stald	Staldtype	Areal m ²	Produktionsareal m ²	Dyretype
Smågrise-stald	Toklimastald Delvis spaltegulv	783	375	Smågrise
	Delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv		65	Flexgruppe: smågrise og slagtesvin
Slagtesvine stald	Drænet gulv + spalter (33/67%)	2.099	1.700	Slagtesvin
I alt			2.140	

Fleksibilitet og udnyttelse

Med de nye regler for godkendelse og tilladelse til husdyrproduktion godkendes produktionsarealet med den ansøgte gulvtype og dyretype. Der er så frihed til at udnytte stalden mere eller mindre. Der opstår først kontinuitetsbrud, hvis produktionen kommer under 50% af den mulige produktion på mindre end 25% af det samlede godkendte produktionsareal.

Ved produktion af smågrise og slagtesvin er der fleksibilitet i ind- og udgangsvægtene, dog gælder det, at smågrise er betegnelse for grise under 32 kg og slagtesvin er over 30 kg.

I henhold til de nye beregningsmetoder er ammoniakfordampningen og lugtemissionen styret af gødningsoverflade og ikke afhængig af kg. dyr på stald, på et givet tidspunkt. Der er derfor åbnet for fleksibilitet inden for det godkendte produktionsareal. Dog inden for det i vilkåret fastsatte rammer.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlige virkninger på omgivelserne i relation til produktionsomfanget.

3.3.2 Staldindretning og drift

Indretning af staldanlæggene og de enkelte staldafsnit er skitseret i foregående afsnit, tabel 2. Der er stillet vilkår om, at staldindretningen skal svare til det ansøgte. Vilket er stillet for at sikre, at forudsætningerne for beregningerne og vurderingerne af ammoniak og lugt mv. svarer til det i beregningsgrundlaget fastsatte for miljøgodkendelse.

Fordampning af ammoniak og til dels lugt, kommer fra våde gødningsoverflader, hvorfor renholdelse af det faste gulv er essentielt (se i øvrigt afsnit omkring BAT – Bedst tilgængelige teknologi).

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at staldindretningen og driften af staldene, gennem overholdelse af de givne vilkår, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringboende eller det omgivende miljø.

3.3.3 Overbrusning og rengøring

Der skal anvendes overbrusning i stalden. Overbrusningen skal benyttes efter forskriften i Lov om indendørs hold af smågrise, avls- og slagtesvin. I staldene bliver overbrusningen brugt til nedkøling af dyrene i varme perioder, samt at styre dyrenes gødeadfærd og dermed renholde stierne.

Vandforbruget til rengøring af stalde minimeres ved at sætte stalden "i blød" og derefter vaske med højtryksrensere med koldt vand.

Ved udbrud af sygdomme kan det være nødvendigt at desinficere staldene med godkendte midler i forbindelse med rengøring.

Stalden rengøres efter hvert hold grise. Både iblødsætning og højtryksrensning er vandbesparende, og er at betegne som BAT (se senere afsnit omhandlende BAT)

Der er stillet vilkår om, at der til stadighed skal tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier inklusive gulv holdes tørre og rene, samt at stalde, ventilations- og foderanlæg holdes rene. Dette er begrundet i, at beskidte mekaniske anlæg kan medføre øget energiforbrug og eventuelt øgede lugtgener, hvilket ikke er hensigtsmæssigt. God staldhygiejne vil være med til at forebygge eventuelle lugtgener og unødigt høj ammoniakfordampning. Samtidig sikrer renholdelse af område med foder, at skadedyr ikke opformerer og spreder sig.

Vilkåret om, at rester af foder og/eller husdyrgødning skal tilføres gyllebeholderen skal medvirke til, at der ikke er risiko for tiltrækning af skadedyr, lugtgener eller forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.4 Ventilation

I ansøgningen er det oplyst, at ventilationssystemet er optimeret, dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed. Der er trinløst styring af ventilatorer i stalderne, hvilke regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulige forbrug af energi. Det er endvidere oplyst, at der ved strømsvigt og høje temperaturer i stalderne er etableret alarm på ventilationssystemet. Nødventilationen kan etableres manuelt.

Der er stillet vilkår om, at ventilationsanlægget, herunder afkast skal holdes rene. Ansøger har oplyst, at ventilationen rengøres og serviceres løbende, samt at ventilationsafkastene bliver vasket og eftersat hver gang stalden vaskes.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved overholdelse af de stillede vilkår til renholdelse og god staldhygiejne vil anlægget ikke medføre væsentlige gener for omkringboende.

3.3.5 Fodring

Krav til fodring er delvis indarbejdet i den nye husdyrbrugslov, når der er tale om et IE-brug. Jf. husdyrbrugsloven skal der anvendes foderblandings- og foderstrategi, der omfatter fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase (som minimum enkelt dosis – 100%).

Fodervilkår fastsat efter type 2 korrektioner – antal dyr, dyrenes vægt eller ydelse, bliver i stedet for fastsat som en emission pr. m² produktionsareal pr. år for forskellige staldd typer, dyretyper og eventuel miljøteknologi samt gødningstype for opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

På baggrund af ovenstående er der ikke behov for at stille vilkår i relation til fodring.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af lovgivningen, ikke vil ske en væsentlig påvirkning af omgivelserne i relation til fodring af grisene.

3.3.6 Energi- og vandforbrug

Energi

Energi anvendes primært til ventilationsanlæg, foderanlæg, til håndtering af gylle og belysning. Energiforbruget efter udvidelsen er baseret på ansøgers skøn og anslås til at stige med ca. 20.000 kWh pr. år. Se tabel 3

Der har været brugt fyringsolie (til varmekanon) til opvarmning af stalden.

Forbruget har været ca. 8.000 l olie. Dette forventes at forsvinde, da man vil overgå til luft til vand pumpe. Se nedenstående tabel.

Tabel 3: Energiforbrug

Ressource	Nudrift	Ansøgt drift
Elforbrug (grise)	Ca. 140.000 kWh	Ca. 160.000 kWh
Fyringsolie til varmepumpe	Ca. 8.000 l	0 l

Der er stillet vilkår om, at ventilatorer renholdes, drives og vedligeholdes således, at unødig støj og energiforbrug undgås. De samme forhold gør sig gældende for foderanlæg og staldmekanik, som skal renholdes og serviceres således, at unødig modstand forhindres og fejl udbedres.

For at holde øje med energiforbruget, er der stillet vilkår i afsnit omhandlende egenkontrol om, at energiforbruget skal følges. Ved afvigelser i de årlige opgørelser skal gøres tiltag til at finde årsagen til et stigende forbrug og efter behov gennemføre tiltag for at reducere forbruget.

Med hensyn til hvilke energibesparende tiltag der gennemføres på ejendommen og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at energiforbruget er tidssvarende i forhold til bedriftens produktion. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af energibesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på omgivelserne.

Vand

Vand anvendes primært til drikkevand og til rengøring af staldene.

Ansøger har anslået at vandforbrug vil stige fra ca. 6.500 m³ til ca. 7.300 m³ pr. år i forbindelse med udvidelsen.

Tabel 4: Vandforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
Drikkevand (estimeret)	5.500 m ³	6.100 m ³
Drikkevandsspild	650 m ³	775 m ³
Vaskevand (stalde)	350 m ³	385 m ³
Staldtoilet mv.	4 m ³	4 m ³
Vaskevand (maskiner)	0 m ³	0 m ³
Markvanding	0 m ³	0 m ³
Samlet vandforbrug (estimeret)	Ca. 6.504 m ³	Ca. 7.264 m ³

Ejendommen anvender vand fra Nørre Alslev Vandværk.

Den øgede indvinding af vand på vandværket, som følge af denne udvidelse (ca. 760 m³/år), vurderes af kommunen at være af en størrelsesorden, så det ikke gør nogen målbar forskel i områdets indvinding.

Der er stillet vilkår om, at der via egenkontrol skal holdes øje med vandforbruget og drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås. Dette er begrundet i, at øget vandforbrug i form af spild, kan have negativ indflydelse på opbevaringskapaciteten i gyllebeholderen, og vil kunne påvirke grundvandsressourcen unødigt.

Med hensyn til hvilke vandbesparende tiltag der gennemføres på ejendommen og i relation til BAT, henvises der til afsnit omhandlende BAT.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion vurderet med udgangspunkt i normal. Ved overholdelse af de givne vilkår og gennemførelse af vandbesparende foranstaltninger på ejendommen vurderes det, at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på miljøet.

3.3.7 Spildevand, regnvand og vask af maskiner og sprøjteudstyr

Spildevand fra husdyrproduktionen omfatter vand fra overbrusning, vask af stalde og foderrekvisitter m.m., samt drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder. Dette vand indgår i beregning af opbevaringskapaciteten på ejendommen sammen med gylle fra dyrene.

Tabel 5: Spildevandsmængder

	Nudrift	Ansøgt drift	Afledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	1.000 m ³	1.160 m ³	Gyllebeholder
Regnvand på tage	1.960 m ³	1.960 m ³	Markdræn

Der sker ingen ny byggeri, og derved kommer der ikke mere overfladevand fra tagflader eller befæstede arealer.

Der er stillet vilkår om, at spildevand fra husdyrproduktionen skal føres til gyllebeholder eller anden godkendt opsamlingsbeholder. Dette er krævet for at undgå at vand fra vask af ovenstående kan flyde til kloakker eller strømme til andre u hensigtsmæssige steder, hvor det kan forårsage forurening eller uønskede påvirkninger af omgivelserne.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen kan håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelsens regler. Ligeledes vurderes det, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis, således at der ikke sker væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge heraf.

3.3.8 Affald

Døde dyr

Håndtering af døde dyr på ejendommen er omfattet af reglerne i bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr. Reglerne sigter primært mod at undgå smitterisiko fra døde dyr gennem krav vedr. afhentningshyppighed, samt placering og indretning af afhentningspladser. Der er således vurderet, at der ikke er behov for vilkår om opbevaring og bortskaffelse af døde dyr.

Døde dyr opbevares på fast areal med spalter og presenning. Døde smågrise opbevares i 240 l. container.

Døde dyr afhentes af DAKA og normalt indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalt være inden for alm. arbejdstid.

Døde dyr er placeret ved staldens syd gavl.

Olie og kemikalieaffald (farligt affald)

Ansøger oplyser at der ikke anvendes pesticider eller kemikalier til produktionen. Medicin opbevares i medicinskab i stalden. Her opbevares også veterinært affald frem til bortskaffelse.

Det er oplyst, at der ca. er 50 glas-, plast- og medicinflasker samt ½ kg kanyleaffald om året.

Der er ingen spildolie forbundet med produktionen. Der vil ikke fremover være olietanke forbundet med husdyrproduktionen, når luft til vand pumpe installeres. Der opbevares ikke markkemi i forbindelse med husdyrproduktionen. Markdriften drives fra anden ejendom.

Der er sat vilkår om, at korrekt bortskaffelse af ejendommens farlige affald (veterinært affald) skal kunne dokumenteres f.eks. ved regninger fra godkendte transportører og/eller modtageanlæg. Dokumentationen skal opbevares i 5 år.

Fast affald

Brændbart affald i form af plastik, papirsække og papir skal bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller ved anden aflevering på forbrændingsanlægget.

Jern/metal affald skal bortskaffes til produkthandler eller genbrugsplads.

Ansøger har oplyst følgende:

Tabel 6: Affald

Affaldstype	EAK-kode	Nudrift	Ansøgt drift	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir og pap	15 01 01	2.000 kg	2.000 kg	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Plast	02 01 04	2.000 kg	2.000 kg	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Spraydåser	16 05 04	200 stk.	200 stk.	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Jern/metal	02 01 10	500 kg	500 kg	Indendørs	Jernhandler

Papir, pap og plast bliver bortskaffet hver 2. uge.

Da affald er et meget reguleret område, vurderer Guldborgsund Kommune, at det ikke er nødvendigt af sætte særskilte vilkår om de mest almindelige forekomne affaldstyper (på nær de omtalte i forrige afsnit). I de generelle bemærkninger efter vilkårene er der således blandt andet henvist til kommunens regulativer, som alle borgere og virksomheder er forpligtiget til at overholde.

Øvrigt affald

Foderrester og lignende skal tilføres gyllebeholder eller alternativt opbevares på fastbund og overdækning. Der er stillet vilkår om opbevaringen. Vilkåret skal forhindre tiltrækning og opformering af skadedyr, samt mindske risikoen for lugtgener og forurening af området omkring anlægget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der på basis af overholdelse af givne vilkår og generelle regulativer ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af affald fra ejendommen. Affaldsopbevaring, håndtering og bortskaffelse vurderes ikke at have væsentlig virkning på omgivelserne.

3.3.9 Råvarer og hjælpestoffer (olie og kemikalier)

Ikke relevant i denne miljøgodkendelse, se begrundelse i forrige afsnit.

3.3.10 Driftsforstyrrelser og uheld

Beskrivelse af risici

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle og ved andre uheld og kritiske situationer. Se bilag 4.

Ansøger har som eksempel på mulige risici, eller uheld på ejendommen, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift nævnt følgende:

- Gylleudslip ved f.eks. lækage på pumperør, spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn eller gyllevogn vælter.
- Strømsvigt i staldanlæggene.
- Fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie/kemikalier.

For at minimere risikoen for driftsforstyrrelser, uheld, eventuelle gener og/eller forurening ved uheld bør der træffes følgende forholdsregler jf. ansøger:

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års beholderkontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnit, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes mindst 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Ved uheld med gylle eller olie/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gener og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord eller lign.).

- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt eller der ringes 112.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de beskrevne forholdsregler og tiltag i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld i tilstrækkeligt omfang forholder sig til kritiske situationer. Samtidig hermed er de beskrevne relevante forholdsregler med til at sikre, at der ikke vil være væsentlig påvirkning af omgivelserne som følge af uheld og driftsforstyrrelser.

3.3.11 Biaktiviteter

Der forekommer ikke godkendelsespligtige biaktiviteter på ejendommen.

3.4 NABOPÅVIRKNING

3.4.1 Ammoniak og natur

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser den samlede ammoniakemission fra anlægget. Med de nye regler beregnes ammoniakemissionen ud fra m² produktionsareal, dyre- og staldtype samt m² gylleoverflade. I denne miljøgodkendelse sker der ingen nybyggeri. Dette betyder, at produktionsarealets størrelse og gylleoverflade er ens i nudrift og ansøgt drift. Der sker kun et lille fald i ammoniakemissionen som følge af denne miljøgodkendelse. Beregningerne er baseret på oplysninger omkring dyr og indretning af staldene.

Ammoniakemissionen fra stald og lager er vist nedenfor:

Tabel 7. Ammoniakemission

Kilde til emission	Emission efter, ansøgt drift
Stalde	4.244 kg N/år
Opbevaringslagre	159 kg N/år
Samlet ammoniakemission	4.403 kg N/år
Mindre emission fra anlæg	26 kg N/år

Beregningerne er foretaget i it-systemet "www.husdyrgodkendelse.dk", skema nr. 201 332, version 2.

3.4.1.1 Ammoniakfølsom natur

Kategori 1- og 2-natur

Da totaldepositionen på nærmeste kategori 1- og 2-natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha, vurderer kommunen, at den ansøgte produktion på Ravnstrupvej 28 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til naturtyperne er overholdt.

Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet.

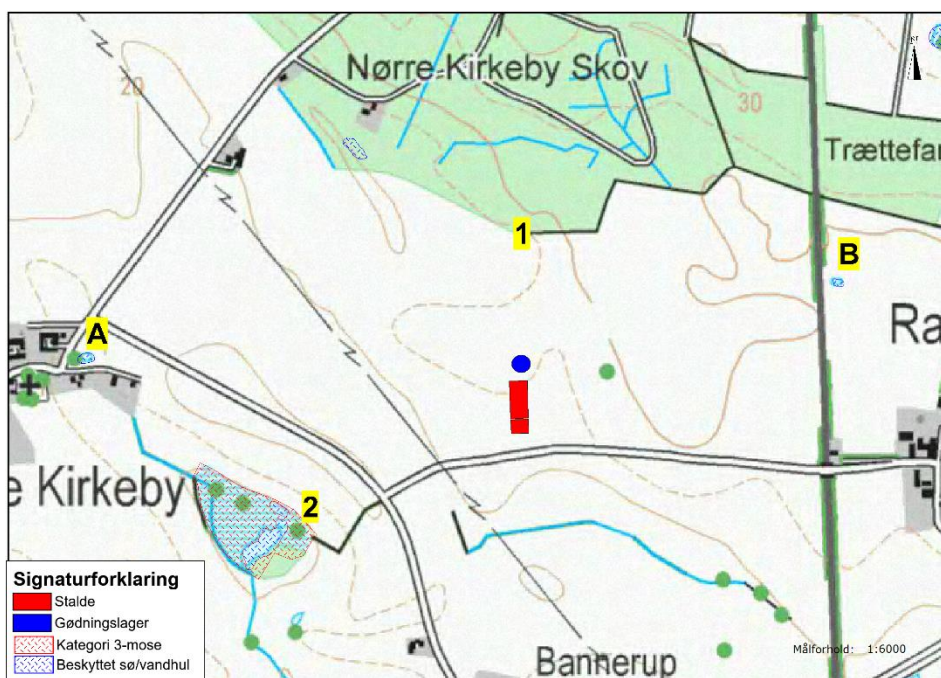
Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Ravnstrupvej 28 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha. Da merdepositionen er mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur

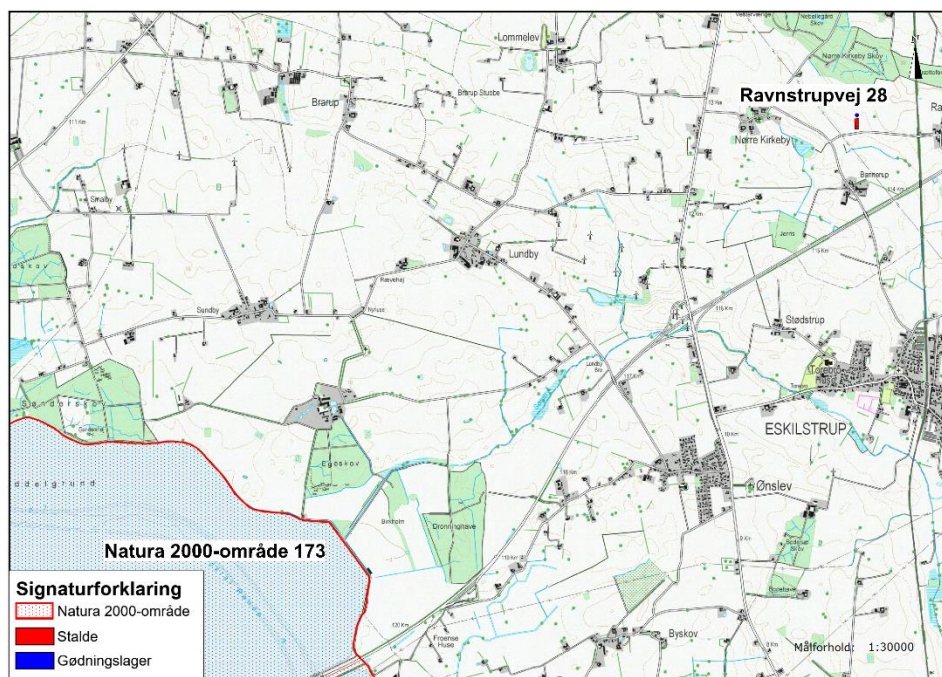
Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. De nærmeste § 3-naturtyper er to næringsrige vandhuller – henholdsvis gadekæret i Nørre Kirkeby (lokalitet A på kort 2) og et vandhul øst for jernbanen (lokalitet B). Afstanden fra Ravnstrupvej 28 til lokalitet A er ca. 740 m og ca. 560 m til lokalitet B. Begge vandhuller er tidligere besigtiget, og der er her set flere arter af padder - bl.a. er der i 2011 registreret mange ægklumper af springfrø i vandhullet ved jernbanen (lokalitet B). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er 0,0 kg NH₃-N/ha i vandhullerne. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

Kort 2: Beliggenheden af stald og lager i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1 og 2) samt beskyttet natur, der ikke er kategori-natur (lokalitet A og B).

3.4.1.2 Natura 2000

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Ravnstrupvej 28 er område nr. 173 Smålandfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86. Afstanden fra stald og lager ca. 5,8 km til Natura 2000-området, se kort 3.

Kort 3. Beliggenheden af stald og lager i forhold til nærmeste Natura 2000-område.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er 1330 strandeng, der ligger ved Guldborgsund ca. 6,4 km sydvest for stald og lager. Habitatnaturtypernes tålegrænse for kvælstof er jf. ammoniakmanualens bilag 3 30-40 kg N/ha. En strandeng er således ikke en ammoniakfølsom naturtype. Der findes ingen ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 1-natur) i denne del af Natura 2000-område 173. Den totale deposition på strandengen fra den ansøgte produktion på Ravnstrupvej 28 er beregnet til 0 kg NH₃-N/ha.

Kommunens vurdering

Da der ikke er en deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion i Natura 2000-området samtidig med, at der ikke er ammoniakfølsomme naturtyper i denne del af Natura 2000-området, vurderer kommunen, at projektet på Ravnstrupvej 28 ikke i sig selv påvirker arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

3.4.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

Da der ikke er potentielle levesteder for bilag IV-padder inden for en radius af 300 m omkring Ravnstrupvej 28, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke yngle- og rastesteder herfor.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det

vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

For yderligere oplysninger om afsnittene 3.4.1.1 til 3.4.1.3 se bilag 2: naturvurdering.

3.4.2 Lugt

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er staldventilation, og vurderinger af lugt i forhold til omkringboende vurderes udelukkende ud fra staldanlæg. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og ved udbringning af husdyrgødning indgår ikke i lugtberegningerne, og håndteres derfor primært ved hjælp af de generelle regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

I husdyrbrugsloven er der indbygget et beskyttelsesniveau for lugt i forhold til forskellige typer beboelse. Lugtemissionen beregnes med udgangspunkt i forhold som: dyretype, m² produktionsareal og staldsystem. Der er derfor stillet vilkår om staldsystem, hvor mange m² produktionsareal, og hvilke dyretype, der må være i de enkelte staldafsnit på bedriften. Disse parametre er en forudsætning for beregningerne, og de deraf følgende vurderinger.

Der er beregnet geneafstande, som angiver krævede minimumsafstande fra staldene til forskellige beboelsestyper. De beregnede geneafstande er angivet nedenfor i forhold til de aktuelle afstande.

Lugtgeneafstandene er beregnet ved den ansøgte udvidelse.

Tabel 8. Lugtgeneafstande

	Beregnet geneafstand (ukorrigeret)	Beregnet geneafstand (korrigeret)	Vægtet gennemsnits afstand
Byzone/sommerhusområde	770 meter	770 meter	1.034 meter
Samlet bebyggelse	589 meter	589 meter	818 meter
Enkelt bolig	286 meter	229 meter	456 meter

Beregningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgeneafstandene er overholdt, idet afstanden til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig er større end de beregnede korrigerede og ukorrigeret geneafstande.

Geneafstanden for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er i ansøgningsystemet angivet med udgangspunkt i "ny lugtvurderingsmodel" som den først begrænsende model.

Der gøres opmærksom på at geneafstanden er angivet i forhold til et vurderet lugtcentrum for en eller flere af staldene og til kanten af nærmeste bolig/boligområde. Til denne beregning har systemet lavet et vægtet lugtbidrag fra de enkelte stalde. Derfor kan den aktuelle afstand til de forskellige områder godt være kortere end den beregnede geneafstand uden, at lugtgenekriterierne er overskredet.

I den samlede vurdering af lugtgener fra et husdyrbrug skal påvirkningen fra eventuelle andre husdyrbrug med mere end 75 DE inddrages. Der skal således

tages højde for en kumulativ effekt, hvis andre husdyrbrug medfører lugtgener i samme punkt som den ansøgte produktion. De beregnende geneafstande skærpes, hvis der ligger andre husdyrbrug indenfor 300 meter fra byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse/visse lokalplaner eller tættere end 100 meter på en enkeltbolig.

Der har ikke været behov for at regne med kumulation til nogle af områderne i denne miljøgodkendelse.

Lugtemissionen fra husdyrbruget er meget afhængig af, hvordan landbruget drives. Der er derfor sat en række vilkår, der skal sikre mod lugtgener. De stillede vilkår om god staldhygiejne, og renholdelse af ejendommen er således en del af indsatsen for at begrænse lugten fra ejendommen. Lugt fra gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne, men disse kan bidrage med betydelige lugtgener ved uhensigtsmæssig drift. Der er derfor stillet en række vilkår, som blandt andet skal sikre en hensigtsmæssig drift, og dermed mindske risikoen for lugtgener fra gyllebeholderne.

Der er endvidere indsat mulighed for, at der ved væsentlige lugtgener kan kræves undersøgelse af, hvordan disse kan begrænses, hvis kommunen vurderer, at dette er påkrævet.

Kommunens vurdering

Beregningerne viser, at lovens minimumskrav til afstand til nærmeste beboelser inden for de tre områdetyper er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give anledning til væsentlige gener for naboer. Der kan naturligvis forekomme lugt i forbindelse med omrøring og udbringning af gylle. Ved overholdelse af de fastsatte vilkår og lovkrav i øvrigt, er det dog Guldborgsund Kommunes vurdering, at omkringboende ikke vil blive væsentligt generet af lugt fra ejendommen.

3.4.3 Fluer og skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr foregår igennem forebyggelse, det vil sige ved daglig oprydning og renholdelse, så der ikke opstår forhold, der tiltrækker skadedyr, og hvor disse har gode betingelser for opformering.

Der er stillet vilkår om effektiv fluebekæmpelse, som minimum i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Disse retningslinjer må betragtes som minimumskrav. Retningslinjerne giver frit valg mellem biologisk bekæmpelse med rovfluer og snyltehvepse eller kemiske bekæmpelsesmidler. Ud fra et renere teknologisynspunkt er biologisk bekæmpelse at foretrække, men effekten af den biologiske bekæmpelse er meget afhængig af stalddypen. P.t. er der ikke belæg for at sige at biologisk bekæmpelse er BAT. Vi må derfor sætte kravet til effekten og lade det være op til den driftsansvarlige at vælge metoden.

Der er stillet vilkår om, at der skal gennemføres en effektiv rottebekæmpelse. Rottbekæmpelsen består dels af en egentlig bekæmpelse af rotter, hovedsageligt ved udlægning af gift, og dels ved opretholdes god orden og hygiejne, således at rotternes leveduligheder reduceres. Rottbekæmpelsen skal ske i overensstemmelse med Bekendtgørelse om Forebyggelse og bekæmpelse af rotter

mv. (Bek. nr. 1723 af 17. december 2017), samt retningslinjer fra Naturstyrelsen i øvrigt.

Bekæmpelsen skal gennemføres af autoriseret firma eller gennem den kommunale ordning. Jf. ovennævnte bekendtgørelse kan rottebekæmpelse udføres af bedriftens ejer, efter korrekt uddannelse.

Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der generelt i forbindelse med dyrehold kan forekomme gener fra skadedyr (mus og rotter mv.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at imødegå unødige gener.

3.4.4 Transport

De fleste transporter kommer fra vest fra Nykøbingvej.

Hovedparten af transporterne er sæsonbetinget; udkørsel med husdyrgødning i foråret og efterår. Disse transporter kan kun i begrænset omfang planlægges, idet de skal foregå, når vejret tilsiger det.

Gyllen udbringes med gyllevogn eller selvkørende udlægger.

De øvrige transporter er derimod jævnt fordelt over året og har et omfang, der ikke forventes at give gener. Antallet er det samme i nudrift og ansøgt drift. En del af disse transporter kan planlægges, men en del er bestemt af transportøren og ikke af ansøger.

Tabel 9:transport

Antal transporter årligt	Nudrift	Ansøgt drift	Tidsrum
Gylletransport med traktor á ca. 25 tons	180	225	Forår og efterår, kan forekommer hele døgnet
Foder	36	36	Hverdage 06-18. Samme antal transporter, men større læs
Levering af smågrise	13	13	Hverdage 06-18. Samme antal transporter, men større læs
Afhentning af døde dyr	52	52	Normalt i hverdagene, men kan forekomme hele døgnet
Udlevering af slagtesvin	40	40	Hverdage 05-12. Samme antal transporter, men større læs. Kan undtagelsesvis forekomme hele døgnet
Diverse transporter	52	52	Hverdage 07-15.
Transporter i alt	373	418	

Transporter kan være en væsentlig kilde til støj og mulige gener for omkringboende. For at mindske risikoen for gener i forbindelse med transport med tung trafik, er der sat vilkår om, at disse så vidt muligt skal planlægges til hverdag mellem kl. 7.00 og 18.00.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at omfanget af transport er ikke antager et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboere i området.

Støj og rystelser i forbindelse med transport vil dog altid være afhængig af, i hvilke omfang landmanden forstår at vise hensyn, det vil sige måden der køres på og tidspunktet.

3.4.5 Støj fra anlæg og maskiner

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transport til og fra ejendommen. Der vil være spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise. Derudover vil der være almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.

I modsætning til fluer, støv og lignende gener er der helt klare retningslinjer for måling af støj og dermed for fastsættelse af en grænseværdi for, hvornår en gene er væsentlig eller uvæsentlig. Grænseværdierne skal ikke overholdes på landbrugsarealer, men i skel til nabobeboelsernes opholdsarealer. Grænseværdierne for forskellige områdetyper fremgår af vejledning fra miljøstyrelsen nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder.

Ved naboerne rundt om husdyrbrug er det normal praksis, at der skal fastsættes støjgrænser svarende til områdetype 3; Områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, centerområder (bykerne).

Ved vurdering af om anlægget vil kunne overholde støjgrænserne, er der taget hensyn til anlæggets placering og afstanden til naboer.

Der er indsat vilkår om maksimalt tilladelig støj og vilkår om, at der kan kræves udført støjmåling og/eller -beregning. Kontrol af støjen vil kun komme på tale, hvis der opstår begrundet mistanke om, at de fastsatte maksimale støjgrænser er overtrådt.

Miljøgodkendelsen omfatter kun de støjende aktiviteter, der er direkte knyttet til husdyrproduktionen. Dvs. markdriften ikke indgår i en evt. støjmåling/-beregning, kørsel på offentlig vej indgår heller ikke. Derimod indgår kørsel med gylle, foder o.l. inde på selve husdyrbruget.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer på baggrund af afstande til omkringboende, at støjen fra anlægget uden problemer vil kunne overholde de fastsatte støjgrænser. På baggrund heraf vurderer kommunen, at støj fra ejendommen ikke forventes at give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende.

3.4.6 Støv fra anlæg og maskiner

Støv forekommer primært i forbindelse med håndtering af halm og foder samt kørsel med traktor og maskiner.

Ved fornuftig håndtering af halm og foder og forsigtig kørsel forventes der ikke at være væsentlige støvpåvirkninger uden for ejendommen, og dermed ingen væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der vil være støv fra dyrene, normalt dog ikke i et omfang, så det opleves uden for staldene. Foderhåndtering foregår indendørs. Støvet minimeres desuden som følge af omhyggelig management.

Der er stillet vilkår om, at driften af anlægget ikke må medføre støvgener uden for ejendommens areal. Det er Guldborgsund Kommune der i givet fald afgør om evt. gener er væsentlige eller ej.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige støvproblemer eller støvgener for omkringboende. Ved denne vurdering er der taget hensyn til afstanden til omkringboende. Dog henvises til god landmandspraksis, at al transport til og fra ejendommen skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på ejendommen planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

3.4.7 Lys

Der er lys ved syd gavlen af stalden. Der ud over er der belysning ved læsserampen. Lyset er kun tænkt i forbindelse med ind- og udlevering af grise. Desuden er der lys ved kornsiloerne, som sjældent benyttes. Det vurderes derfor, at der ikke er lysgener som følge af driften på husdyrbruget.

Der er indsat vilkår om, at det ved indretning og drift af husdyrbruget skal sikres, at naboer ikke generes af lys fra vinduer, porte, køretøjer og lignende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikanter eller landskabelige hensyn. Der er ved denne vurdering taget hensyn til afstand til omkringboende.

3.5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

3.5.1 Gødningstyper og mængder

Gødningsproduktionen på ejendommen består af gylle og mængden er beregnet ud fra normtal fra Århus Universitet.

Den forventede årlige produktion er anført i nedenstående tabel:

Tabel 10. Gødningsmængder

Dyretype	Antal	Gødningstype	Normtal M³/ gris	Produceret gylle
Smågrise	8.500	Gylle	0,132	1.122 m ³
Slagtesvin	8.500	Gylle	0,53	4.505 m ³
Samlet				5.627 m³

Produceret gylle er opgivet i m³, og det antages jf. byggeblad, at 1 m³ gylle svarer til 1 ton.

Beregningerne i ansøgning er udført under forudsætning af, at gødningen håndteres som gylle. For at sikre, at beregningsforudsætningerne for ammoniak

fra stalde og lagre fastholdes, er der stillet vilkår om, at staldene indrettes som angivet, og at gødningen håndteres som gylle. Ønskede fysiske ændringer i staldindretningen skal forelægges Guldborgsund Kommune til vurdering for eventuel godkendelsespligt inden ændringerne foretages.

Kommunes vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at overholdelse af de givne vilkår medvirker til, at forudsætningerne for beregningerne, som ligger til grund for miljøgodkendelsen holder.

3.5.2 Flydende husdyrgødning, opbevaring

Der er gylleproduktion i staldanlægget og gyllen ledes via forbeholder til gyllebeholderen.

Ifølge det foregående afsnit er den årlige produktion af flydende husdyrgødning på ca. 5.627 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene.

Nedenstående tabel viser en oversigt over beholdere til flydende husdyrgødning på ejendommen:

Tabel 11. Gødningsopbevaring

Opbevarings-anlæg	Byggeår/ kontrol år	Overdækning	Kapacitet
Gyllebeholder	2008	Telt overdækning	4.000 m ³
Forbeholder samt gyllekummer			1.270 m ³
Samlet			5.270 m³

Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen opgjort til 5.270 m³, hvilke svarer til ca. 11 måneders opbevaring. Husdyrgødningsbekendtgørelsens anbefaling om tilstrækkelig opbevaringskapacitet er 9 måneders tilførsel. Retningslinjerne er således overholdt og kommunen vurderer at gødningen vil kunne opbevares forsvarligt og uden risiko for overløb.

Der er fastsat vilkår om, at der på ejendommen som minimum skal være en opbevaringskapacitet svarende til 9 måneder. Begrundelsen for dette vilkår er, at anbefalingerne jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen kun er vejledende og ikke et krav. Da opbevaringskapaciteten er afgørende for sikkerhed i forbindelse med opbevaring af gødning og medvirkende til at sikre mulighed for hensigtsmæssig udbringning af husdyrgødningen er det fastholdt i vilkår.

Desuden er der stillet vilkår om en samlet gylleoverflade i gyllebeholder på 794 m², da det er dette der ligger til grund for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk. Der er fastsat vilkår om, at gyllebeholderen skal være overdækket med teltoverdækning. En sådan overdækning medfører reduceret lugt- og ammoniakfordampning fra beholderen, og er en forudsætning for beregninger og vurderinger deraf.

Derudover er der stillet vilkår om, at overdækningen skal lukkes igen umiddelbart efter ende omrøring eller udkørsel. Samtidig er der stillet vilkår om,

at skader på overdækning skal repareres inden for en uge, eller at der skal være indgået aftale om at få dem repareret, samt at myndigheden skal underrettes. Disse er stillet, da der ved åbentstående eller beskadiget overdækning er øget risiko for lugt- og ammoniakfordampning fra beholderen.

Hvis de nuværende krav til indretning, drift og vedligehold af gyllebeholdere skærpes, skal de nye regler følges. Dette er en skærpelse i forhold til ikke miljøgodkendte anlæg, idet nye regler som hovedregel kun gælder for nyetableringer eller ved ansøgning om ændring af eksisterende anlæg.

Ved håndtering af ovenstående vilkår, skal der tages hensyn til proportionalitetsprincippet. Det vil sige, at inden der kræves væsentlige ændringer i de eksisterende anlæg på grund af nye lovkrav, skal det vurderes om omkostningerne ved ændringerne står mål med de miljømæssige gevinster. Ved omkostningstunge ændringer vil der således blive tale om en forhandling, hvor der kan blive tale om f.eks. en tidsplan for gennemførelse af ændringerne.

For at sikre, at der kan ske en forsvarlig overpumpning af gylle til og fra gyllebeholderne, samt til gyllevogn, er der sat vilkår om, at der skal benyttes gyllevogne med egen påmonteret pumpe med returløb. Alternativt skal der være læsseplads ved gyllebeholderne. Evt. læsseplads skal udføres i henhold til Landbrugets Byggeblad for læsseplads for gyllevogne GR-nr. 103.11-2 fra juli 1987. Afløbet/pumpebrønden skal være dimensioneret således, at også et større spild kan opsamles, hvilke der er stillet vilkår om. For at sikre, at læssepladsens opsamlingskapacitet ikke er opbrugt af regnvand, er der ligeledes vilkår om, at pumpeump tømmes for regnvand før der foretages overpumpning af gylle. Læssepladsen skal renses ved arbejdsdagens ophør de dage, hvor der afhentes gylle. Rensningen skal være så grundig, at regnvand, der falder på pladsen ikke forurenes med gylle, men frit kan løbe ud over kanten og sive ned.

For at minimere risikoen for udslip af gylle i forbindelse med pumpning er der sat vilkår om, at der ved enhver overpumpning mellem gyllebeholder og -vogn skal være opsyn med overpumpningen, for at forhindre, at der sker forurening med gylle ved at vognen overfyldes eller andre uheld.

For at mindske risikoen for lugtgener er der endvidere sat vilkår om, at omrøring af gylle først må ske umiddelbart før udkørsel, samt at omrøringen skal koncentreres over så kort tid som muligt.

Der foretages ikke behandling af husdyrgødning i form af separationsanlæg, beluftning, biologisk, forsuring eller lignende på ejendommen.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der ved overholdelse af de stillede vilkår ikke vil være væsentlig risiko for påvirkning af omgivelserne i relation til opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

3.5.3 Zink

Der benyttes receptpligtig medicinsk zink til smågrisene. Gødningsproduktionen fra smågrisene og slagtesvin opbevares i samme gyllebeholder. Mængden af smågrise-gylle udgør ca. 20 % af den samlede opbevarede gødningsproduktion. Der

er derfor jf. § 36, stk. 7 i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke behov for at stille vilkår ved brug af gødningen på markerne (krav 40 % smågrisegødning).

3.6 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT) OG BEGRÆSENDE FORANSTALTNINGER

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT og eventuelt reducere miljøbelastningerne fra husdyrproduktionen ved anvendelse af BAT.

Det niveau miljøbelastningen kan nedbringes til ved hjælp af BAT supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. BAT kravene er uafhængige af omgivelsernes sårbarhed. Beliggenheden af bedriften i et særligt følsomt område skærper således ikke kravet til BAT. BAT kravene er derimod forskellige for nybyggeri, hvor moderne teknologi ofte kan implementeres forholdsvis billigt, og for eksisterende byggeri, hvor implementering af moderne teknologi kan være dyr eller ligefrem umulig.

I den aktuelle sag sker udvidelsen i eksisterende stalde.

Følgende områder vurderes i forhold til BAT:

- Ammoniakfordampning fra stald og lager, som kan begrænses gennem staldindretning og teknologier i staldene.
- Fodring
- Forbrug af vand og energi
- Management
- Støj og lugt
- Opbevaring af husdyrgødning

3.6.1 Ammoniak og anvendelse af BAT

Ammoniakemission fra anlægget kan mindskes ved at begrænse dyrenes udskillelse af kvælstof, begrænse tabet af ammoniak fra husdyrgødningen i stald/på lager eller at opsamle ammoniak fra luften ved rensning. Dette kan gennemføres ved, at anvende forskellige teknikker/teknologier hver for sig, eller i kombination med hinanden.

Den maksimale ammoniakemission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og i husdyrgodkendelse.dk beregnes det niveau, som på godkendelsestidspunktet er BAT for den ansøgte produktion. Beregningerne er foretaget jf. Miljøstyrelsens gældende teknologiblade og indeholder en vurdering af om omkostningsniveauerne ved forskellige teknologiske muligheder er proportionelle med de dermed opnåede reduktioner i ammoniakemissionen. Som de øvrige beregninger i husdyrgodkendelse.dk er BAT beregningen bindende for kommunen. Der er dog mulighed for gennemførelse af konkrete supplerende vurderinger, hvis der findes behov herfor.

Det er op til den enkelte husdyrbruger at beslutte hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maximale emission. Det er dog et krav at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Jf. beregningen u husdyrgodkendelse.dk skema nr. 201 332, vers. 2 vil det være proportionelt at stille krav om overholdelse af et samlet ammoniakemissionsniveau på 4.561 kg NH₃-N pr. år.

Den faktiske ammoniakemission fra det ansøgte anlæg er i skema nr. 201 332 beregnet til 4.402 kg NH₃-N pr. år. Den ansøgte produktion lever således op til BAT kravet.

Ammoniakemissionsniveauet er opnået ved, at der er delvis spaltegulv i smågrisestalden og drænet gulv + spalter i slagtesvinestalden samt fast overdækning af gyllebeholder. Det er således ikke nødvendigt for ansøger, at implementere yderligere ammoniakbegrænsende teknikker eller teknologier.

Kommunens vurdering

For at sikre at ansøger i praksis lever op til den fastlagte emissionsgrænseværdi for ammoniak, som er vurderet opnåelig ved BAT, er der fastsat relevante og nødvendige indretnings- drifts- og egenkontrolvilkår i miljøgodkendelsen. Dette betyder konkret for denne miljøgodkendelse, at der er stillet vilkår om, at staldindretning og overdækning af gyllebeholderen skal være som oplyst i ansøgningen.

Samlet set vurderer kommunen, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbrugets anlæg, og har indført BAT i det omfang, at kommunen vurderer det proportionelt i det konkrete tilfælde, hvor der er taget hensyn til den pågældende husdyrproduktion og størrelse.

3.6.2 Fodring

Jf. BREF-dokumentet og BAT-konklusionerne for intensivt opdræt af fjerkræ eller svin er det BAT at tilsætte fytase i fodret til grisene samt at tilpasse fodret til de enkelte dyretyper (fasefodring). Der ud over er det BAT at anvende godkendte fodertilsætningsstoffer, som reducerer den samlede mængde kvælstof, der udskilles. Se i øvrigt tidligere afsnit om foder 3.3.5.

BAT-kravet er indarbejdet i den nye husdyrbrugslov for IE-brug. Alle IE-brug som er godkendt efter § 16a skal overholde husdyrlovens krav til fodring. Der er derfor ikke stillet vilkår i relation til fodring og bedst tilgængelig foderteknologi.

Ansøger har i forbindelse med bedst tilgængelig foderteknologi oplyst følgende: I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling af foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor:

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl mm.
- Fodret indeholder er fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne samt BREF-dokument, at det anvendes BAT inden for området fodring, når den nye husdyrbrugslov overholdes.

3.6.3 Forbrug af vand og energi

Anvendelse af ressourcerne vand og energi skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Forbruget af vand og energi afhænger dog betydeligt af den enkelte ejendom og driftsmæssige forhold på denne. Der er derfor ikke fastlagt egentlige grænseværdier for disse parametre fra MST's side. Forbruget kan desuden afhænge betydeligt af, hvilke teknologiske løsninger der anvendes til begrænsning af andre forureningsparametre.

Jf. BREF-dokumentet er det BAT at anvende lavenergi belysning, optimere udformningen af ventilationssystemet, gennemføre eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring i stalde, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

I forhold til vandforbruget er det ifølge BREF-dokumentet BAT at rengøre stalde og inventar med højtryksrensning efter hver produktionscyklus, at foretage kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug, at finde og reparere evt. lækager, samt at benytte drikkenipler over trug.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger til begrænsning af energi- og vandforbruget:

Belysning

- Der skiftes løbende til lavenergi belysning i stalden.
- Der sørges for at der ikke er unødigt belysning i og uden for staldene.

Ventilation

- Ventilationssystemet er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning.
- Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed.
- Trinløs styring af ventilatorer i staldene.

Vandbesparende foranstaltninger

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold grise.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandør.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer med udgangspunkt i det ovenfor beskrevne samt BREF-dokument, at det anvendes BAT inden for området energi- og vandforbrug. Anvendelse af BAT gennemføres via optimering af energieffektiviteten ved at installationer løbende kontrolleres og vedligeholdes, og ved at spild mindskes mest muligt. Samtidig vurderes det som BAT, at der gennemføres registreringer af

forbruget, og at defekter identificeres og udbedres. Yderligere er det BAT, at der ved udvælgelse af udstyr er fokus på besparende egenskaber.

Ansøgers oplysninger er fastholdt gennem vilkår om, at driften skal være som oplyst i ansøgningen.

3.6.4 Management

Management skal indgå som en integreret del af opfyldelse af princippet om BAT. Management handler i høj grad om de elementer, som er en naturlig del af driftslederens tilrettelæggelse af driften af husdyrbruget, og er derfor en meget vigtig del af BAT.

Jf. MST's vejledning og BREF-dokumentet kan det betragtes som BAT, at registrere forbruget af energi og næringsstoffer i produktionen, herunder fastlægge mål for husdyrholdets næringsbehov i forhold til forventet tilvækst, udarbejde foderplaner, der sikrer en optimal udnyttelse af foderets næringsstoffer og følge foderforbruget løbende. Disse elementer indgår i dansk husdyrproduktion gennem fastlæggelse af retningsgivende normer for husdyrholdets næringsbehov.

Tilsvarende kan det betragtes som BAT, at søge at opnå størst mulig udnyttelse af næringsstofferne i både husdyrgødning og handelsgødning gennem gødningsplanlægning og gødningsregnskaber - elementer som allerede er implementeret i dansk lovgivning.

Endvidere betragtes det som BAT at sikre, at ansatte har den nødvendige uddannelse, samt at der forefindes beredskabsplaner på husdyrbruget, der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser.

Ansøger har beskrevet, at der anvendes følgende foranstaltninger i relation til management:

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltager i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres til deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udbringning af gylle.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der bliver udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

Der er stillet vilkår om, at bedriften skal drives som oplyst i ansøgningsmaterialet, hvorved de ovenstående hensigtserklæringer er bindende for ansøger. Derudover er der stillet en række vilkår, som allerede er omtalt i de foregående afsnit, som er med til at fastholde godt landmandskab. Det drejer sig om vilkår om renholdelse, vedligeholdelse, oplysning til medarbejderne m.m. Der til kommer

vilkår om altid at overveje BAT ved investeringer i teknologi, maskiner, inventar m.m.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at bedriften med de angivne forhold omkring staldindretning, foder, opbevaring af gylle, forbrug af vand og energi, samt efterlevelse af stillede vilkår, lever op til BAT-niveauet inden for området management.

Ansøgers oplysninger er fastholdt gennem vilkår om, at driften skal være som oplyst i ansøgningen.

3.6.5 Støj og lugt

Forhold omkring gener i relation til støj og lugt, og anvendelse af BAT skal vurderes med udgangspunkt i lokale forhold, og der er ikke fastsat branchespecifikke grænseværdier for disse parameter.

De lokale forhold er vurderet i tidligere afsnit af denne miljøgodkendelse, og det er af kommunen vurderet, at alle gældende krav jf. Husdyrbrugsloven og tilhørende bekendtgørelse af overholdt.

Kommunens vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Guldborgsund Kommune, at der er anvendt BAT i relation til disse parametre på bedriften.

3.6.6 Opbevaring af gødning

Jævnfør BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderne skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt, og der bør kun omrøres i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Endvidere er det BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag, der er etableret med snittet halm eller tilsvarende.

De danske byggeblade for gyllebeholdere sikrer beholderens stabilitet, tæthed og styrke. Endvidere sikrer de danske krav om beholderholderkontrol, at der er jævnligt tilsyn med beholderens tilstand. Der er endvidere lovkrav om overdækning enten med flydelag eller telt/låg.

Den eksisterende beholder vil følge de generelle regler. I godkendelsen er der sat krav om, at omrøring begrænses mest muligt, og at beholderen skal være overdækket med telt.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at der med de tidligere omtalte vilkår til indretning og drift af gyllebeholderen er sikret, at opbevaringen af gødningen lever op til BAT-kravene.

3.6.7 Miljøledelse

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder:

- 1) Formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold.

- 2) Fastsætte miljømål.
- 3) Udarbejde handlingsplaner for det eller de fastsatte miljømål.
- 4) Minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handleplaner.
- 5) Minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

Miljøledelsessystemet skal kunne dokumenteres. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.

Kravet om miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 2 i husdyrloven.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en vejledning "Miljøledelse for husdyrbrug" som kan følges.

3.6.8 Samlet vurdering af BAT

Det fremgår af de tidligere afsnit i denne miljøgodkendelse, at kommunen har vurderet, at der leves op til de fastlagte grænseværdier for henholdsvis ammoniak, ressourceforbrug og management mm. ved anvendelse af BAT.

Med udgangspunkt i husdyrbrugets størrelse, type og de tekniske muligheder, samt proportionalitetsprincippet, er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der er tænkt BAT ind i husdyrbedriftens indretning og drift i videst muligt omfang.

Der er dog stillet vilkår om, at tænke renere teknologi og BAT ind ved køb af ny teknologi, maskiner og inventar mm. samt ved optimering af produktionen, herunder mindre forurenende råvarer, processer og andet.

3.7 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

Miljøgodkendelser efter § 16a, stk. 1 og 2 skal indeholde en miljøkonsekvensrapport. Miljøkonsekvensrapporten skal mindst omfatte følgende oplysninger:

- 1) En beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender.
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet.
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet.
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som er relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, samt hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne af ovenstående (pkt. 1a til d) samt oplysninger om påtænkte foranstaltninger ved et IE-brugs ophør.
- 3) Oplysninger om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Kravene (i pkt. B og D jf. § 4 i bilag 1 i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug) fastlægger samlet de oplysninger, som ansøgeren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten under hensyntagen til projektets særlige karakteristika, herunder dets placering og teknisk kapacitet samt forventede indvirkning på miljøet. Kravene tager udgangspunkt i de særlige karakteristika, som gør sig gældende for husdyrbrug og for det miljø, som kan forventes at blive berørt, og er integreret i det digitale selvbetjeningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

Miljøkonsekvensrapporten fremgår af bilag 3.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at krav om miljøkonsekvensrapport er opfyldt ved oplysninger som fremgår af husdyrgodkendelse.dk samt ansøgers bilag til ansøgningen (bilag 3).

3.8 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

3.8.1 Alternative løsninger

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme. Placeres dyrene på flere ejendomme, vil omkostningerne til opretholdes af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlægning af en urentabel bedrift med samfundsøkonomiske tab til følge.

Udviklinger går i retning af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er der stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

3.8.2 0-alternativ

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være til stede og denne må afvikles.

3.9 DOKUMENTATION

Dokumentationen for egenkontrollen skal have en sådan form, at den tydeligt viser, at vilkårene i miljøgodkendelsen er overholdt.

I vilkårene er der stillet krav om dokumentation for følgende forhold:

- Produceret dyretyper.
- Staldens størrelse og indretning.
- Gødningslager størrelse og overdækning.
- Foderblandings- og foderstrategi mht. fasefodring, letfordøjeligt uorganisk fosfat og/eller fytase.
- Korrekt bortskaffelse af farligt affald.
- Det årlige forbrug af el, vand og diesel, med forklaring på evt. udsving m.m.
- Driftsuheld og andre væsentlige uregelmæssigheder i driften.

Dokumentation for overholdelse af vilkårene skal opbevares i mindst 5 år. Guldborgsund Kommune skal ved tilsyn og kontrol have adgang til den nævnte dokumentation.

Alle vilkår er stillet for at sikre, at forudsætningerne for miljøgodkendelsen overholdes, samt frivillige tiltag gennemføres. Dette vurderes nødvendigt, da det danner grundlag for vurdering af, at den ansøgte produktion ikke vil få væsentlig indflydelse på miljøet eller omkringboende.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at gennemførelse af den beskrevne egenkontrol og overholdelse af de stillede vilkår i øvrigt vil medføre, at der løbende holdes øje med, at de givne forudsætninger for miljøgodkendelsen overholdes, og at det er dokumenteret, således at kommunen ved tilsyn eller på efterspørgsel kan kontrollere dette.

3.9.1 Beredskabsplan

Der er indsat vilkår om, at der skal forefindes en beredskabsplan på ejendommen. Beredskabsplanen skal opbevares således, at der er let adgang til den, samt at alle ansatte er bekendt med dens placering og indhold. Derudover er der sat vilkår om, at planen jævnlige (min. 1 gang årligt) gennemgås og justeres, hvis der er sket ændringer. En beredskabsplan er ikke et decideret lovkrav, men det foreslås i Miljøstyrelsens vejledning til husdyrbrugsloven. Guldborgsund Kommune har vurderet, at det kan være en god ide at kræve udarbejdelse af en beredskabsplan i forbindelse med miljøgodkendelsen. I den forbindelse skal det pointeres, at der ikke forventes et stort værk, men blot en kort oversigt, som viser, at landmanden har gennemtænkt de mest sandsynlige former for uheld og hvordan der bør reageres i de forskellige scenarier. Udarbejdelsen af beredskabsplanen skal også være med til at gøre det helt klart, at Guldborgsund Kommune ALTID skal orienteres om forureninger og have mulighed for at vurdere, om der skal træffes forholdsregler for at sikre miljø mod yderligere skader som følge af forureningen.

Et væsentligt punkt i beredskabsplanen er således listen over hvem, der skal alarmeres, hvornår og hvordan. Et andet væsentligt punkt er et oversigtskort, der viser placering af olietanke, kemikalieoplag, evt. gasflasker/trykbeholder og afløbsforhold. Oversigtskortet skal hænge udendørs, gerne flere steder på bedriften til orientering for Lolland-Falster Brandvæsen. Kortet skal sikre, at Brandvæsenet kan træffe de rigtige beslutninger om evt. nedkøling af trykflasker, afspærring af kloakker, advarsel om giftig røg m.m., selv hvis der ikke er stedkendt personale på bedriften.

Der er med fremsendelse af ansøgning sendt bedriftens beredskabsplan. Guldborgsund Kommune vurderer, at beredskabsplan indeholder de elementer den skal. Se bilag 4.

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at ved korrekt brug og opdatering af beredskabsplanen, vil der i tilfælde af uheld eller lign. på bedriften være muligt at reducere eventuelle konsekvenser heraf.

3.10 HUSDYRBRUGETS OPHØR

I forbindelse med nedlukning af produktionen er der stillet vilkår om, at der skal fremsendes en nedlukningsplan til kommunen. Planen skal indsendes til Guldborgsund Kommune maks. 1 mdr. efter der er truffet beslutning om nedlukning.

Som ved vilkåret om beredskabsplan er der ikke krav om en stor plan, men nærmere en kort orientering til Guldborgsund Kommune. Orienteringen skal indeholde oplysning om:

- hvornår dyreholdet ophører,
- om staldene rengøres og tages ud af brug, eller om de udlejes
- hvad der skal ske med den sidste husdyrgødning,
- om gødningsopbevaringsanlæggene efterfølgende skal udlejes eller om brugen helt ophører – det sidste er specielt relevant for beholdere omfattet af beholderkontrol eller omfattet af krav om fjernelse ved endt brug,

Kommunens vurdering

Guldborgsund Kommune vurderer, at de nævnte tiltag i forbindelse med ophør af produktionen er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter.

3.11 HØRINGER

Offentliggørelse af ansøgning

Ved behandling af ansøgning om godkendelse efter § 16a, er der udvidede krav om offentlighed i forbindelse med kommunens behandling af sagen. Dette indebærer blandt andet, at ansøgningen skal annonceres offentligt så tidlige i processen som muligt.

Ansøgningen blev offentliggjort den 18. januar 2018 på kommunens hjemmeside.

Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Høring

Udkastet til miljøgodkendelse er sendt i forhøring hos ansøger og ansøgers konsulent. Derudover har det været sendt i høring hos ansøger, ansøgers konsulent og naboer i 2 uger, med høringsfrist d. 24. april 2018.

Omfanget af høringsparter i området omkring ejendommen er udvalgt på baggrund af en beregnet konsekvensafstand på 765 meter.

Der er ikke gennemført høring af samtlige ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til ejendommen Ravnstrupvej 28, ud over de ovenfor nævnte, da dette er vurderet at underordnet betydning.

Nabohøringen har ikke givet anledning til bemærkninger.

4 SAMLET VURDERING OG KONKLUSION

I henhold til de beregninger, der gennemføres i det elektroniske ansøgningssystem, kan produktionsudvidelsen gennemføres uden at overskride de beskyttelsesniveauer, der er udstukket i lovgivningen. Efter Guldborgsund Kommunes vurdering vil den ansøgte udvidelse af dyreholdet heller ikke give anledning til væsentligt gener for naboerne, hverken hvad angår transport, støj, fluer eller det samlede visuelle indtryk af husdyrbruget. Ved overholdelse af de vilkår miljøgodkendelsen er betinget af, er det endvidere Guldborgsund Kommunes vurdering, at plante- og dyreliv i området samt i de områder, der ligger op til produktionsanlægget, ikke vil blive påvirket i negativ retning.

Samlet er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der kan meddeles miljøgodkendelse til den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, uden at det medfører væsentlige virkninger på miljøet. Ved overholdelse af vilkår i godkendelsen, har ansøger truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Samtidig kan husdyrbruget drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Guldborgsund Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler. Yderligere er det vurderet, at driften kan gennemføres uden væsentlig påvirkning på miljøet, som dette er defineret i husdyrloven, herunder at projektet ikke skader bevaringsstatus for Natura 2000-områder eller yngle- og levesteder for arter optaget på Habitatdirektivets bilag IV.

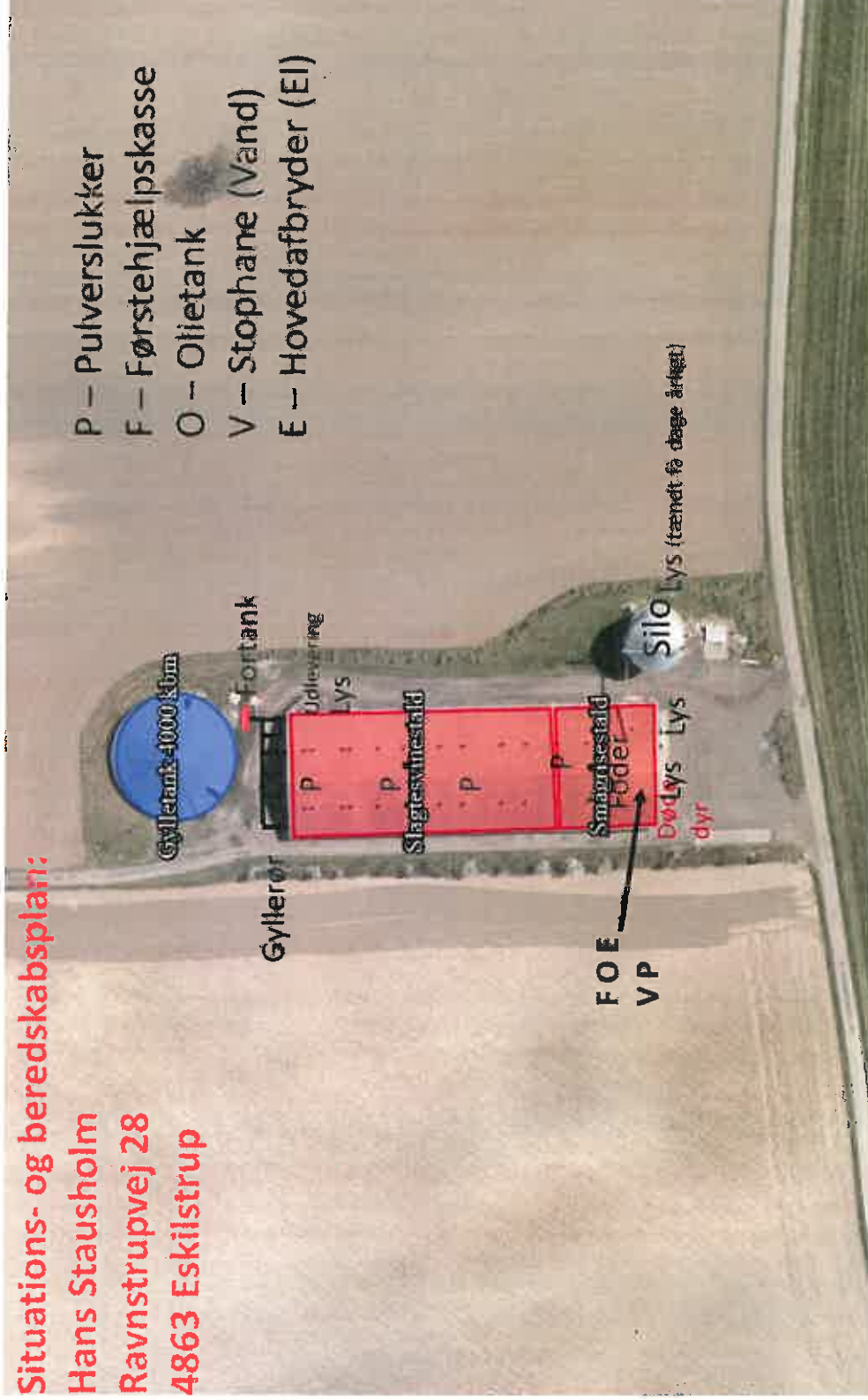
Endelig er det Guldborgsund Kommunes vurdering, at der jf. oplysningerne i ansøgningsmaterialet er tænkt BAT ind i bedriftens indretning og drift i det omfang, at BAT ikke strider mod proportionalitetsprincippet.

Der er gjort opmærksom på, at det er ansøgers eget ansvar at indhente relevante dispensationer og tilladelser efter anden lovgivning, hvis dette er påkrævet.

5 BILAG

Bilag 1:	Situationsplan
Bilag 2:	Naturvurdering
Bilag 3:	Miljøkonsekvensrapport
Bilag 4:	Beredskabsplan

**Situations- og beredskabsplan:
Hans Stausholm
Ravnstrupvej 28
4863 Eskilstrup**

GULDBORGSUND

NATURVURDERING TIL § 16A MILJØGODKENDELSE AF LANDBRUG

RAVNSTRUPVEJ 28, 4863 ESKILSTRUP

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.1	Påvirkning fra stald og lager.....	3
1.1.1	Ammoniakfølsom natur.....	3
1.1.2	Natura 2000-områder.....	7
1.1.3	Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter.....	9

1.1 PÅVIRKNING FRA STALD OG LAGER

1.1.1 Ammoniakfølsom natur

Ammoniakfølsom natur er jf. husdyrlovens § 7 opdelt i tre kategorier.

Kategori 1-natur

Denne kategori omfatter de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. Naturtyperne fremgår af bilag 3, punkt D i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

For de Natura 2000-naturtyper, som endnu ikke er kortlagt som kategori 1-natur (primært søer), skal kommunen vurdere påvirkningen og eventuelt fastsætte vilkår om maksimal deposition af ammoniak. Dette kræver en konkret besigtigelse for at bestemme søernes naturtype.

Kategori 1-natur omfatter ligeledes heder og overdrev beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor Natura 2000-områder, som ikke er nævnt ovenfor.

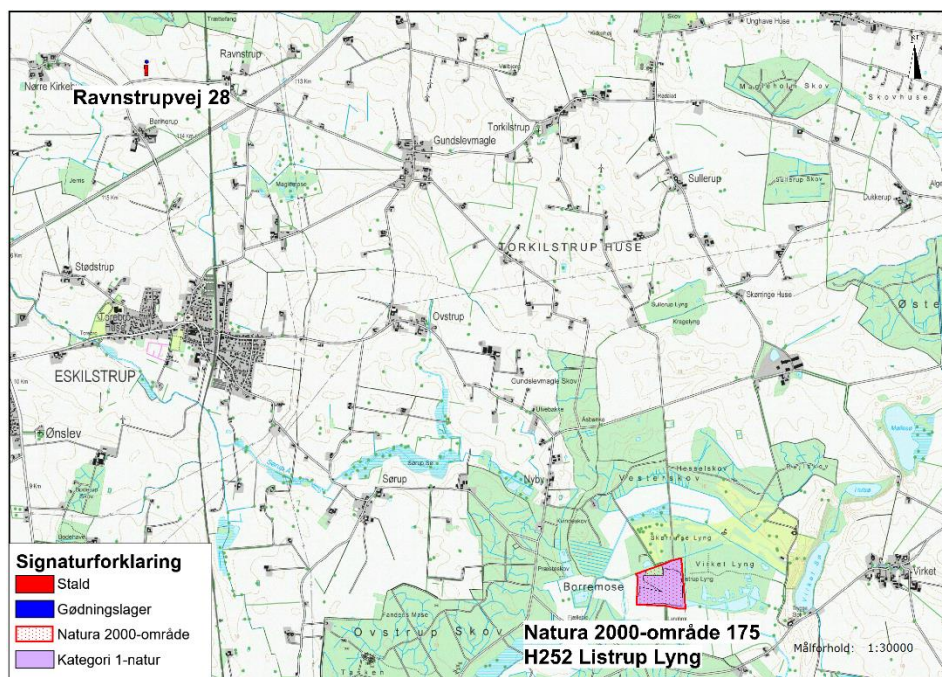
For kategori 1-natur gælder at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau:

- 0,2 kg N/ha ved mere end 2 husdyrbrug (mere end 1 ejendom udover ansøger)
- 0,4 kg N/ha ved 2 husdyrbrug (ansøger samt 1 ejendom)
- 0,7 kg N/ha ved 1 husdyrbrug (ansøger)

Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

- antal husdyrbrug over 150 kg NH₃-N pr. år indenfor 200 meter +
- antal husdyrbrug over 450 kg NH₃-N pr. år indenfor 200-300 meter +
- antal husdyrbrug over 750 kg NH₃-N pr. år indenfor 300-500 meter +
- antal husdyrbrug over 1.500 kg NH₃-N pr. år indenfor 500-1000 meter +
- antal husdyrbrug over 5.000 kg NH₃-N pr. år indenfor 1000-2500 meter.

Nærmeste kategori 1-natur i forhold til Ravnstrupvej 28 er habitatnaturtyperne 91D0 skovbevokset tørvemose og 3160 brunvandet sø, der ligger i habitatområde 252 Listrup Lyng, der er en del af Natura 2000-område 175, se kort 1. Afstanden fra Ravnstrupvej 28 til kategori 1-naturen er ca. 6,2 km. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0 kg NH₃-N/ha i kategori 1-naturen.

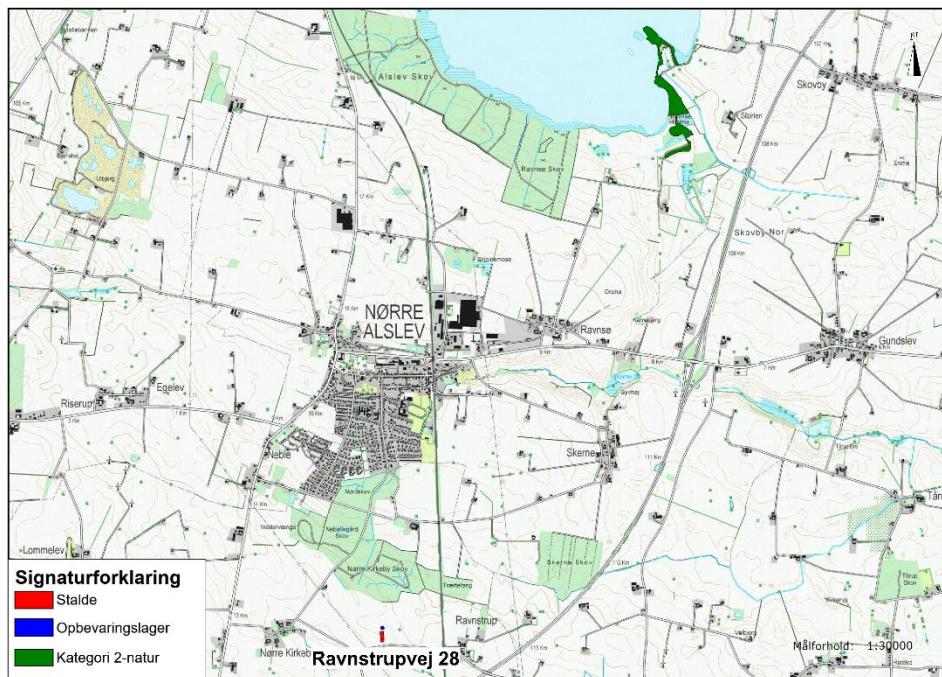

Kort 1. Beliggenheden af Ravnstrupvej 28 i forhold til nærmeste kategori 1-natur.

Kategori 2-natur

Kategori 2-natur omfatter højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og som er beliggende udenfor Natura 2000-områder. For denne kategori gælder, at den totale ammoniaktilførsel på naturområdet ikke må overskride 1,0 kg NH₃-N/ha.

Det nærmeste kategori 2-naturområde er overdrevet Ravnse Holme, der ligger ca. 4,8 km nordøst for Ravnstrupvej 28, se kort 2. Den totale ammoniakdeposition fra den ansøgte produktion er i det elektroniske ansøgningssystem beregnet til 0 kg NH₃-N/ha for i naturområdet.

Kort 2. Beliggenheden af kategori 2-natur i forhold til Ravnstrupvej 28.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur gælder, at kommunen konkret skal vurdere følgende beskyttede, ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2: Heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og ammoniakfølsomme skove.

Skov defineres som arealer, der er større end ½ ha og mere end 20 meter brede, og som er bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer, jf. skovlovens definition af skov.

En skov betegnes som ammoniakfølsom, når:

- 1) der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel "skovjordbund",
- 2) skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel "skovjordbund", eller
- 3) der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen over arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af skovlovens § 25.

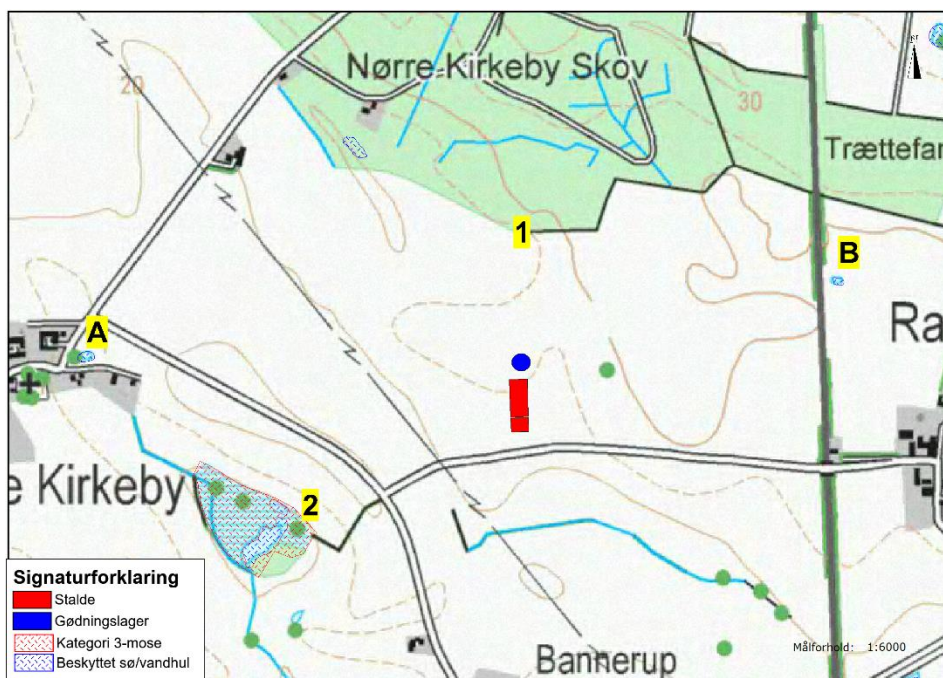
Naturtypernes tålegrænse over for kvælstof fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Naturtypernes tålegrænse for kvælstof. Kilde "Ammoniakmanualens" bilag 3.

Naturtype	Tålegrænse, kg N/ha
Overdrev	10-25 (sure overdrev 10-20; kalkholdige overdrev 15-25)
Hede	10-25 (tør hede 10-20; våd hede 15-25)
Mose og kær	5-25 (højmoser 5-10; hængesæk og tørvelavninger 10-15; fattigkær og hedemoser 10-20; kalkrige moser, væld og rigkær 15-25)

Baggrundsbelastningen med kvælstof er 12-14 kg N/ha i området, hvor Ravnstrupvej 28 ligger jf. "National – Kvælstoftotal afsætning" på Danmarks Miljøportal.

I området omkring stald og lager Ravnstrupvej 28 ligger nogle naturtyper og skove, som er omfattet af kategori 3, se kort 3 og tabel 2. Merdepositionen af kvælstof fra henholdsvis den ansøgte drift og efter 8-års reglen er beregnet på kategori 3-naturen i det elektroniske ansøgningssystem. Ved 8-års reglen skal kommunen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer, der er godkendt, tilladt eller anmeldt i løbet af de seneste 8 år i beregningen af merdepositionen.

Kort 3. Beliggenheden af stald og lager i forhold til nærmeste kategori 3-natur (lokalitet 1 og 2) samt beskyttet natur, der ikke er kategori-natur (lokalitet A og B).

Tabel 2. Oversigt over kategori 3-natur ved Ravnstrupvej 28.

Lokalitet	Naturtype	Sårbare arter / natur	Beregnet merdeposition (nudrift)	Beregnet merdeposition (8-års drift)
1. 210 m N for husdyrbruget	Skov	Flagermus	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha
2. 390 m SV for husdyrbruget	Mose	-	0,0 kg NH ₃ -N/ha	0,0 kg NH ₃ -N/ha

Nærmeste skov, som vurderes at være ammoniakfølsom ud fra, at der har været skov på arealet i lang tid, er Nørre Kirkeby Skov (punkt 1), som ligger ca. 210 m nord for Ravnstrupvej 28. Skoven er fredskov og fremgår af de høje målebordsblade fra perioden 1862-1899 som skov. Skoven består primært af løvtræer. I forbindelse med forarbejderne til udvidelsen af jernbanen, der forløber øst for Ravnstrupvej 28, er der i 2011 registreret forekomst af 4 arter af flagermus i skoven (bredøret flagermus, brun flagermus, dværgflagermus, sydflagermus).

Omkring 390 m sydvest for Ravnstrupvej ligger et moseområde med nogle mindre søer. Langs områdets sydvendte kant vokser en del træer og buske. Af luftfotos ses, at der ikke foregår drift af mosearealet, og det fremstår med høj plantevækst.

Beskyttet natur, der ikke er kategori-natur.

Ferske enge, strandenge og næringsrige søer/vandhuller er naturtyper omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men som ikke er kategori-natur. De nærmeste § 3-naturtyper er to næringsrige vandhuller – henholdsvis gadekæret i Nørre Kirkeby (lokalitet A på kort 3) og et vandhul øst for jernbanen (lokalitet B). Afstanden fra Ravnstrupvej 28 til lokalitet A er ca. 740 m og ca. 560 m til lokalitet B. Begge vandhuller er tidligere besigtiget, og der er her set flere arter af padder - bl.a. er der i 2011 registreret mange ægklumper af springfrø i vandhullet ved jernbanen (lokalitet B). Merdepositionen fra den ansøgte produktion er 0,0 kg NH₃-N/ha i vandhullerne. Det vurderes derfor, at den ansøgte produktion ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende § 3-naturtyper, og at husdyrbruget kan drives på stedet uden at indebære en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, jf. husdyrlovens § 33 stk. 1 nr. 2.

Kommunens vurdering

Kategori 1- og 2-natur

Da totaldepositionen på nærmeste kategori 1- og 2-natur er på 0,0 kg NH₃-N/ha, vurderer kommunen, at den ansøgte produktion på Ravnstrupvej 28 ikke påvirker disse naturtyper, og at kravet til naturtyperne er overholdt.

Endvidere kan det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af naturområdet.

Kategori 3-natur

Den ansøgte produktion på Ravnstrupvej 28 må ikke medføre, at tilstanden i kategori 3-naturtyperne påvirkes negativt. Dette kan undersøges ved at sammenholde naturtypernes tålegrænse for kvælstof med den beregnede merdeposition med kvælstof fra det ansøgte dyrehold.

Merdepositionen med kvælstof i den nærmeste kategori 3-natur er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/ha. Da merdepositionen er mindre end 1,0 kg NH₃-N/ha, vurderes det, at der ikke sker en tilstandsændring i disse naturområder. Det vurderes derfor, at der ikke skal stilles vilkår i forhold til kategori 3-naturområderne.

1.1.2 Natura 2000-områder

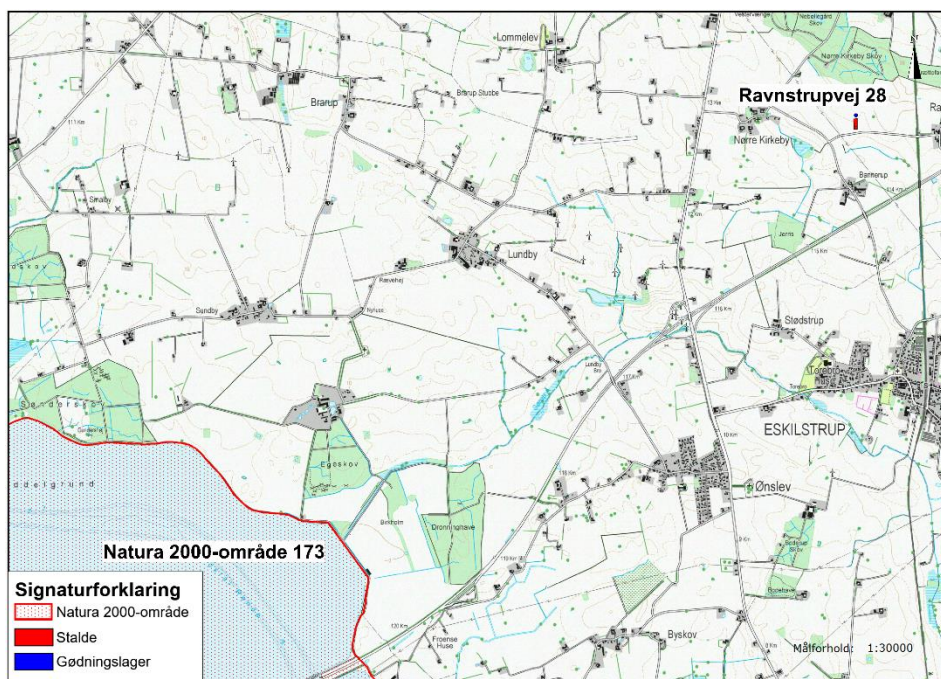
Natura 2000-områder udgøres af habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som til sammen danner et økologisk netværk af beskyttede naturområder gennem hele EU. I Danmark kaldes områderne også for internationale naturbeskyttelsesområder, og her indgår også ramsar-områderne. Der er 254 habitat-, 113 fuglebeskyttelses- og 27 ramsar-områder i Danmark.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrbrugsloven, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1. Princippet i beskyttelsen er, at der ikke i disse områder må foretages noget, som skader de naturværdier (naturtyper og arter), som ligger til grund for deres udpegning.

Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der, jf. habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 2, foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Den fælles målsætning for de udpegede områder er, at de naturtyper og arter, som et område er udpeget for at beskytte, skal have en gunstig bevaringsstatus.

Nærmeste Natura 2000-område i forhold til stald og lager på Ravnstrupvej 28 er område nr. 173 Smålandfarvandet og Guldborgsund med kyster, der på dette sted består af habitatområde 152 og fuglebeskyttelsesområde 86. Afstanden fra stald og lager ca. 5,8 km til Natura 2000-området, se kort 4.

Natura 2000-området består overvejende af et marint areal. Landarealet udgøres af en mere eller mindre bred strimmel land langs det afgrænsede marine område. Strandenge med deres salttålede plantearter findes typisk som langstrakte bånd i kystlinjen. Bag disse, hvor kalkholdigt trykvand træder frem, optræder flere steder rigkær, og i baglandet, på morænejorden, af og til kalkoverdrev (jf. basisanalysen for Natura 2000-området). Udpegningsgrundlaget fremgår af tabel 4.

Kort 4. Beliggenheden af stald og lager i forhold til nærmeste Natura 2000-område.

Tabel 4. Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område 173 (H152 og F86).

Udpegningsgrundlag for habitatområde H152		
Smålandfarvandet nord for Lolland, Guldborgsund, Bøtø Nor og Hyllekrog-Rødsand		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Næringsrig sø (3150)
	Vadeflade (1140)	Brunvandet sø (3160)
	*Lagune (1150)	Kalkoverdrev (6210)
	Bugt (1160)	*Surt overdrev (6230)
	Rev (1170)	Tidvis våd eng (6410)
	Strandvolde med enårige planter (1210)	Urtebræmme (6430)
	Strandvolde med flerårige planter (1220)	*Kildevæld (7220)

Enårig strandengsvegetation (1310)	Rigkær (7230)
Strandeng (1330)	Bøg på mor (9110)
Forklit (2110)	Bøg på muld (9130)
Hvid klit (2120)	Bøg på kalk (9150)
*Grå/grøn klit (2130)	Ege-blandskov (9160)
Klitlavning (2190)	*Elle- og askeskov (91E0)
Kransnålalge sø (3140)	
	* angiver prioriteret naturtype eller art
Arter:	
Skæv vindesnegl	Gråsæl
*Eremit	Spættet sæl
Bredøret flagermus	
Damflagermus	

Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområde F86 Guldborgsund	
Arter:	
Knopsvane (rastende)	Hvinand (rastende)
Sangsvane (rastende)	Stor Skallesluger (rastende)
Taffeland (rastende)	Havørn
Troldand (rastende)	Rørhøg

I Danmark findes tillige 60 naturtyper (lysåben natur, skovtyper, søer, vandløb og marine naturtyper), der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag I, som beskyttede i Natura2000-områderne. Flere af disse naturtyper er særligt truede (såkaldt prioriterede), hvilket medfører et særligt ansvar for beskyttelsen.

Nærmeste forekomst af terrestriske habitatnaturtyper indenfor Natura 2000-området er 1330 strandeng, der ligger ved Guldborgsund ca. 6,4 km sydvest for stald og lager. Habitatnaturtypernes tålegrænse for kvælstof er jf. ammoniakmanualens bilag 3 30-40 kg N/ha. En strandeng er således ikke en ammoniakfølsom naturtype. Der findes ingen ammoniakfølsomme naturtyper (kategori 1-natur) i denne del af Natura 2000-område 173. Den totale deposition på strandengen fra den ansøgte produktion på Ravnstrupvej 28 er beregnet til 0 kg NH₃-N/ha.

Kommunens vurdering

Da der ikke er en deposition af ammoniak fra den ansøgte produktion i Natura 2000-området samtidig med, at der ikke er ammoniakfølsomme naturtyper i denne del af Natura 2000-området, vurderer kommunen, at projektet på Ravnstrupvej 28 ikke i sig selv påvirker arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området.

Samlet vurderes det, at bevaringsstatus for arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-område 173 ikke vil blive negativt påvirket, og dermed at det ansøgte projekt hverken alene eller sammen med andre planer og projekter i området vil påvirke Natura 2000-området væsentligt.

1.1.3 Bilag IV-arter og andre sjældne og/eller beskyttelseskrævende arter

I Danmark findes der 76 dyre- og plantearter, der er omfattet af EF-Habitatdirektivets bilag IV (kaldet bilag IV-arter) som særlig strengt beskyttet i det naturlige udbredelsesområde ifølge direktivets artikel 12. I Guldborgsund Kommune findes sikkert, med stor sandsynlighed eller er tidligere fundet 25 dyre- og plantearter, som er omfattet af bilag IV (Bilag 1).

Beskyttelsen indebærer bl.a. forbud mod beskadigelse eller ødelæggelse af arternes levesteder og yngle- og/eller rasteområder. Ved godkendelse af projekter skal kommunen vurdere, om projektet beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne. Projektet kan kun godkendes, hvis der ikke sker beskadigelse eller ødelæggelse herunder gradvis forringelse af yngle- eller rasteområder jf. Habitatbekendtgørelsens § 11 og Naturbeskyttelseslovens § 29a.

Udover beskyttelseskrævende Bilag IV-arter skal ansøgningen vurderes i forhold til rødlistede og fredede arter. Af sårbare og beskyttelseskrævende arter findes i området med stor sandsynlighed bilag IV-arterne Springfrø, Stor Vandsalamander og Spidssnudet Frø. Arternes status i Guldborgsund kommune fremgår af bilag 1. Udover ovennævnte bilag IV-arter findes også padderne Skrubtudse, Lille Vandsalamander og Grøn Frø i området. Alle padder i Danmark er fredet og voksne dyr, æg eller yngel må ikke slås ihjel.

Det følger af Miljøstyrelsens husdyrvejledning at indenfor en afstand på 300 m fra stald/lager kan depositionen af kvælstof henføres til punktkilden (stald/lager). Ved større afstande vil en påvirkning fra punktkilden (stald/lager) ikke kunne adskilles fra den diffuse forurening.

Padder

Inden for en afstand af 300 m fra stald og lager på Ravnstrupvej 28 er der ingen vandhuller eller andre naturområder, der er egnede som yngle- og rasteområde for padder, og der er heller ikke registreret forekomst af bilag IV-padder inden for denne afstand.

Flagermus

Potentielle levesteder for flagermus findes i stalde, lader, træer m.m. Det forventes at omkring 4-5 flagermusarter kan findes i denne del af kommunen (Bilag 1 med beskrivelser af bilag IV-arter). Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger eller fældning af større træer.

Andre bilag IV-arter, sårbare eller fredede arter

Det vurderes ikke sandsynligt, at der inden for området findes andre bilag IV-arter end padder og flagermus. Endvidere er der ikke kendskab til forekomst af andre sjældne, sårbare eller fredede arter inden for området.

Kommunens vurdering

Da der ikke er potentielle levesteder for bilag IV-padder inden for en radius af 300 m omkring Ravnstrupvej 28, vurderes det, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke yngle- og rastesteder herfor.

Ved projektet sker der ikke nedrivning af bygninger, rydning af store træer eller lignende aktiviteter, der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus. Det vurderes på denne baggrund, at projektet kan gennemføres uden at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for arter af flagermus.

Bilag 1. Bilag IV arter i Guldborgsund Kommune, deres forekomst samt påvirkning

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Brandts flagermus	Registreringerne i Guldborgsund Kommune begrænser sig til fund omkring Gedsergård Arten findes på lokaliteter i Lolland Kommune.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i huse (og træer). Overvintrer i kældre, miner m.v.
Damflagermus	Registreret omkring den nordlige del af Guldborgsund både på Lolland og Falster. En lille bestand, der jager i dette område.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintrings- og jagtområder. Findes i huse og hule træer nær ved større vandflader, hvor den jager.
Vandflagermus	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens overvintringsområder. Findes i hule træer i nærheden af jagtområderne. Overvintrer i miner, kældre, brønde m.v. Jager over vandflader.
Frynseflagermus	En lokalitet i det østlige Lolland. Viden manglefuld.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i hule træer, knyttet til skovområder. Overvintrer i miner, kældre m.v.
Troldflagermus	Almindeligt forekommende i kommunen med undtagelse af Nordfalster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer i ældre løvskov.
Dværgflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til løvskovsrige områder.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Overvintrer i bygninger og hule træer.
Pipistrelflagermus	Findes på det sydligste af Falster. En lille bestand ved Gedser.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i huse samt hule træer.
Brunflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen. Er især knyttet til gamle løvskove og parker.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Er knyttet til hule træer i løvskov.
Sydflagermus	Almindeligt forekommende i næsten hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger. Stærkt mennesketilknyttet art.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Bredøret flagermus	I 2002-2005 registreret ved Søholt og Hamborg Skov, Næsgård, Halskovvænge, Korselitze.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i bygninger, kældre m.v.
Langøret flagermus	Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Nordøstlolland.	Aktiviteter, der kan påvirke dens leve- og overvintringssteder. Findes i bygninger og hule træer.
Markfirben	Muligvis forsvundet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes på åbne, varme, solrige lokaliteter f.eks. vejskrånninger, stendiger, kystskrænter og lign.
Stor vandsalamander	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Udsætning af fisk. Findes i lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Løgfrø	Sydøstlige Lolland samt Bøtø reservatet. Findes syd for Grønnegade.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Yngler i lysåbne, vegetationsrige, rene vandhuller. Raster på arealer med løs jord, hvor den kan grave sig ned.
Løvfrø	Evt. omkring Vignæs på Lolland og kysten øst for Kippinge på Falster.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Findes i lysåbne, lavvandede vandhuller, rent vand, rig undervandsvegetation. Raster i brombærbuske, tjørn, gedeblad, slåen m.v.
Springfrø	Almindeligt forekommende i hele kommunen.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Udsætning af fisk, ænder. Vandhuller uden fisk. Raster i bunker af sten og kvas i skove, levende hegn m.v.
Strandtudse	Vestlig side af det sydligste Falster samt Bøtø reservatet.	Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder. Findes i lavvandede, lysåbne, udtørrende vandhuller f.eks. på græssede strandenge. Raster i åbne områder med lav vegetation f.eks. græssede strandenge. Graver sig ned i jorden.

Art	Udbredelse / lokalitet	Er særligt sårbar overfor
Grønbroget Tudse	<p>Nordøstfalster, Sydfalster, Midt- og Sydøstlolland.</p> <p>Har tidligere været ret almindelig på Falster, men den er gået stærkt tilbage.</p> <p>Findes omkring Store Musse</p>	<p>Ophør eller ændring af driften i yngleområder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i lysåbne vandhuller med lav vegetation på brinkerne, og f.eks. markoversvømmelser. "Pionerart".</p> <p>Raster på land nær ynglevandhul f.eks. under sten, jordhuller.</p>
Spidssnudet Frø	<p>Almindeligt forekommende i hele kommunen.</p> <p>Registreret i Marielyst og Bøtø Plantage</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder. Veje nær ynglesteder.</p> <p>Findes i vandhuller og søer gerne i sammenhæng med anden natur (eng, mose).</p> <p>Raster i enge, sumpede områder nær ynglestedet.</p>
Grøn mosaikguldsmed	<p>Registreret i Korselitze Østerskov i 1912.</p> <p>Bør stadig eftersøges på egnede lokaliteter.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Yngler i søer og damme med Kребseklø.</p>
Stor kærguldsmed	<p>Horreby Lyng og Listrup Lyng.</p>	<p>Lever i mindre, brunvandede søer f.eks. næringsfattige tørvegrave. Beskyttede lokaliteter med sol og læ.</p>
Lys skivevandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1975 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i store og små søer med rent, klart - brunligt vand.</p>
Bred vandkalv	<p>Formentlig forsvundet.</p> <p>Registreret i 1976 i Horreby Lyng.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i rene søer med klart eller svagt brunt vand og med bestande af større vårfuelarver. F.eks. skovsøer.</p>
Eremit	<p>Krenkerup Haveskov og Maltrup Skov på Lolland.</p>	<p>Aktiviteter, der kan påvirke dens levesteder.</p> <p>Lever i gamle løvtræer med smuldfyldte huller. I skove, parker.</p>
Mygblomst	<p>Tidligere registreret i Idalund Teglværk, Hanemose, Kartoffe Mose og Radsted Mose.</p> <p>Seneste fund mindst 30 år tilbage.</p>	<p>Tilgroning, vandstandssænkning.</p>

**Ansøgning om miljøgodkendelse efter
Husdyrgodkendelseslovens § 16a**

**Smågrise- og slagtesvineproduktion på
Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup**

December 2017

Indhold

Indhold	2
1 Generelle forhold	3
1.1 Ejer- og driftsforhold	3
1.2 Godkendelsespligt	3
1.3 Godkendelsens omfang	3
1.3.1 Projektets omfang	3
1.3.2 Tidligere godkendelser	3
1.3.3 Biaktiviteter	3
1.3.4 Husdyrbrugets ophør	3
1.4 Offentlighed og høring	4
1.4.1 Offentlighed og høring	4
1.4.2 Ikke Teknisk resume	4
2 Anlægget	5
2.1 Dyrehold og management.....	5
2.2 Lokalisering.....	7
2.2.1 Faste afstandskrav.....	8
2.2.2 Landskabet og planforhold	8
2.3 Energi og vandforbrug	9
2.3.1 Energiforbrug	9
2.3.2 Vandforbrug.....	10
2.4 Gener	11
2.4.1 Lugt.....	11
2.4.2 Støj	11
2.4.3 Lys	12
2.4.4 Fluer og skadedyr	12
2.4.5 Støv.....	12
2.4.6 Transport	12
2.5 Forurening	15
2.5.1 Spildevand.....	15
2.5.2 Husdyrgødning og foder	15
2.5.3 Affald og kemikalier	17
2.5.4 Ammoniak.....	19
2.5.4.1 Ammoniaktab	19
2.5.4.2 Påvirkning af natur.....	19
3 Arealerne	19
3.1 Markoplysninger.....	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
3.2 Beskrivelse af alternativer	20

1 Generelle forhold

1.1 Ejer- og driftsforhold

Ansøger

Navn	Hans Stausholm
Adresse	Ravnstrupvej 7, 4863 Eskilstrup

Bedriftsoplysninger

Sags adresse	Ravnstrupvej 28, 4863 Eskilstrup
Ejendomsnummer	3760015029
Matrikelnummer	1b Bannerup By, Nr. Kirkeby
CVR	31357594
CHR-nummer	16276
Skema-nr.	201332 (husdyrgodkendelse.dk)

1.2 Godkendelsespligt

Den tilladte årsproduktion på ejendommen er 8.156 smågrise (7,3-32 kg) og 8.153 slagtesvin (32-107 kg) i en stald på ca. 2.800 m². Der ønskes en udvidelse af produktionen i eksisterende stalde. Da husdyrbruget har en miljøgodkendelse, der er ældre end 1.8.2017, kræver det en godkendelse efter husdyrlovens § 16a.

1.3 Godkendelsens omfang

Der ønskes ikke gennemført ændringer af eksisterende bygningsmasse eller øvrige forhold på bedriften, det ønskes udelukkende at øge produktionen i eksisterende stalde.

1.3.1 Projektets omfang

Udvidelsen foregår i eksisterende stalde.

1.3.2 Tidligere godkendelser

Dyreholdet har en anmeldelse fra oktober 2015 anmeldelser af fulde stalde og skift i dyretype.

1.3.3 Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil alle gyllebeholdere blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

1.4 Offentlighed og høring

1.4.1 Offentlighed og høring

Guldborgsund Kommune vil offentliggøre og sætte sagen i høring jf. gældende regler for området.

1.4.2 Ikke Teknisk resume

Den tilladte årsproduktion på ejendommen er 8.156 smågrise (7,3-32 kg) og 8.153 slagtesvin (32-107 kg). Det ønskes fremadrettet at øge produktionen til det maksimalt mulige inden for reglerne for dyrevelfærd. Udvidelsen foregår i eksisterende stalde, hvor der ikke sker ændringer af staldsystemet.

På ejendommen er der 1 eksisterende slagtesvinestald, 1 smågrisestald samt en eksisterende overdækket gyllebeholder på i alt 4.000 m³. Der ønskes ikke gennemført ændringer af eksisterende bygningsmasse eller øvrige forhold på bedriften.

Al husdyrgødning fra produktionen er gylle. I alt er der opbevaringskapacitet til 11,2 mdr.

Der er foretaget en lugtberegning for den ansøgte produktion. Ejendommen overholder lugtgenekriterierne i it-systemet, til "byzone", samlet bebyggelse" og "enkeltliggende nabo".

Dyreholdet er omfattet af det generelle krav om 30 % reduktion af NH₃ -tab fra stald og lager, samt de vejledende BAT emissionsgrænseværdier.

Der er ingen kategori 3 naturområder i nærheden af anlægget, der modtager en merdeposition, da der ikke bygges nye stalde eller gødningslagre.

Det vurderes at ændringer kan gennemføres uden væsentlige gener for naboer og omkringliggende natur.

Situationsplan

Der er vedlagt situationsplan af ejendommen med følgende oplysninger:

- Placering af stalde og gyllebeholder, forbeholder, gyllerør
- Placering af fodersiloer mv.
- Placering af ventilationsafkast
- Relevante adgangsveje
- Beplantning

2 Anlægget

2.1 Dyrehold og management

Management

- Ejendommen drives efter princippet "godt landmandskab".
- Bedriftens medarbejdere bliver løbende uddannet gennem kurser, efteruddannelse og deltagelse i erfa-grupper.
- Medarbejdere vil blive orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. Ikke genbrugbart affald køres i deponi på den lokale genbrugsplads.
- Der tages videst muligt hensyn til naboer ved udbringning af gylle.
- Der føres årlig kontrol over vand- og energiforbrug.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med ejendommens regnskab.
- I ejendommens effektivitetskontroller registreres desuden foderforbrug, produktionsresultater og lign.
- Der vil blive udarbejdet en beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv.

Rengøring og desinficering

Staldene vaskes efter hvert hold grise. Stierne sættes i blød inden vask, hvilket reducerer vand- og tidsforbruget. Efter vask tørres staldene med varmekanon eller lignende.

Overbrusning i svinestalde

Der er etableret overbrusning over gødearealet i slagtesvinestaldene. Dette bruges til reguleringen af grisenes kropstemperatur. Ydermere holder det spalterne rene og kølige.

Bedste tilgængelig staldteknologi

Slagtesvinestaldene er indrettet med drænet gulv og spalter. Smågrisene går i toklimastalde med støbejernsriste. Det vurderes, at der er en god dyrevelfærd i staldene.

Dyrevelfærdskravene til rode- og beskæftigelsesmateriale opfyldes ved ophængning af lægter/træklodser eller lignende i overensstemmelse med lovkrav. Smågrise har spåner eller halm. Overbrusningen medvirker til at køle dyrene i de varme perioder, binde støv, samt bidrage til regulering af grisenes gødeadfærd, således at svineri i stierne undgås.

Alle dyrene er opdelt i grupper og sektioner. Dette giver en målrettet fodrings- og temperatur strategi til de enkelte grupper. Når det enkelte dyr bliver fodret efter dets behov, giver det en mindre udskillelse af N og P i gødningen. Dette sammenholdt med god management og en god hygiejne i staldene, vil det kunne begrænse lugt og ammoniak.

Staldtemperaturen holdes lavest muligt i alle sektioner.

Drikkenipler tjekkes ofte og udskiftes, hvis de drypper.

Renholdelse og vedligeholdelse af ventilation og foderanlæg vil holde energiniveauet på et acceptabelt niveau.

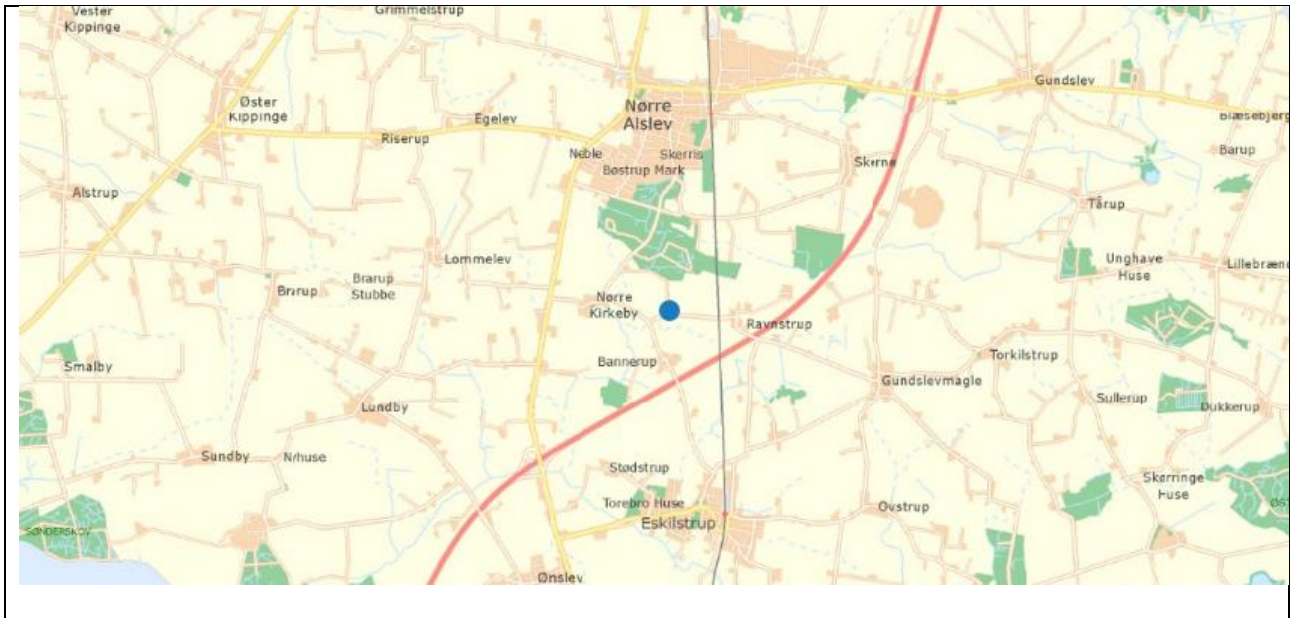
Bedste tilgængelig foderteknologi

I forbindelse med effektivitetskontrol og optimering af produktionen bliver ejendommens foderforbrug nøje gennemgået, således at fodereffektiviteten optimeres, samtidig med at der tages hensyn til prisudvikling på foder. Som udgangspunkt vil der blive anvendt foder med optimeret indhold af råprotein og fosfor.

- Foderplaner udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent, og det sikres, at der anvendes den for ejendommen bedste viden inden for svinefodring.
- Mindst 1 gang årligt gennemgås foderplaner for optimeringer, fejl, mm.
- Foderet indeholder et fosfor- og råproteinindhold inden for de vejledende niveauer.
- Foderet er tilpasset til de enkelte dyregrupper og vægtintervaller, så der ikke opstår unødigt overforbrug af hverken næringsstoffer, fosfat eller hjælpestoffer.

2.2 Lokalisering

Husdyrbrugets anlæg er beliggende syd for Nørre Alslev i et område med landbrug og god afstand til naboer.

Ejendommen er placeret hensigtsmæssigt i forhold til "byzone", "samlet bebyggelse" og "enkelt liggende nabo". Der er desuden gode tilkørselsforhold til ejendommen.

2.2.1 Faste afstandskrav

- Ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m): > 25 m
- Almene vandforsyningsanlæg (50 m): > 50 m
- Vandløb (herunder dræn) og søer (15 m): > 15 m.
- Offentlig vej og privat fællesvej (15 m): ca. 35 m.
- Levnedsmiddelvirkosomhed (25 m): ukendt - mere end 25 m
- Beboelse på samme ejendom (15 m): Der er intet stuehus, kun stald og gyllebeholder.
- Naboskel (30 m): ca. 12 m til naboskel mod vest. Da det er en eksisterende stald, kræves der ikke dispensation fra afstandskravet på 30 m.
- Nabobeboelse (50 m): ca. 380 m til nærmeste nabo.
- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde (50 m): ca. 980 m til Nørre Alslev.
- Område i landzone med "samlet bebyggelse" (50 m): ca. 780 m til Nørre Kirkeby.

Jf. oplysninger fra www.miljøportalen.dk

2.2.2 Landskabet og planforhold

- Naturområde med særlige naturbeskyttelsesinteresser (Natura 2000) – > 1.500 m til Natura2000-område.
- Områder med landskabelig værdi – ukendt.
- Uforstyrrede landskaber – ukendt.
- Råstofinteresseområde – > 500 m.
- Besøgsområde – ukendt.
- Kulturmiljø – ukendt.
- Fredninger – ca. 780 m til fredet område mod vest.
- Skovrejsningsområder – ukendt.
- Naturområde omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 7 – > 1.000 m til § 7 område.
- Potentielt ammoniakfølsom skov – ca. 225 m mod nord.
- Beskyttede naturarealer (§ 3) – ca. 675 m til § 3 beskyttet sø.
- Skovbyggelinie – den nordlige 1/3 af stalden ligger indenfor skovbyggelinjen.
- Sø- og åbeskyttelseslinie - > 500 m.
- Kirkebyggelinie – ca. 550 m til kirkebyggelinie i Nørre Kirkeby.
- Fortidsmindelinie – Ca. 450 m til fortidsminde syd for ejendommen.
- Beskyttede sten- og jorddiger – ca. 210 m nord for ejendommen.

Oplysningerne er hentet på miljøportalen.

2.3 Energi og vandforbrug

2.3.1 Energiforbrug

Ressource	FØR	EFTER	Opbevaring (fx tanktype, bygning eller indretning)
Elforbrug (grise)	Ca. 140.000 kWh.	Ca. 160.000 kWh	
Fyringsolie (til varmekanon). Ændres muligvis til luft-til-vand pumpe	Ca. 8.000 l	0 l	

Energiteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er etableret (delvis) lavenergibelysning, (udskiftningen vil foregå efterhånden som elpærerne springer) eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol, og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation.

Der sørges for, at unødigt belysning og andet energispild undgås og hvor det er muligt, er der opsat lavenergi lysstofrør/elpærer. Udendørs belysning benyttes kun i nødvendigt omfang.

Ventilation

Ventilationssystemet er optimeret og dimensioneret og reguleret efter den aktuelle belægning. Der gennemføres regelmæssig kontrol af temperatur- og luftfugtighedsfølernes indstilling og nøjagtighed. Der er trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. Det er oplyst, at der er ved strømsvigt og høje temperaturer i stalden er etableret alarm på ventilationssystemet. Nødventilation kan etableres manuelt.

De enkelte staldafsnit udtørres med varmekanon efter vask, inden der indsættes nye grise. På den måde undgås det at ventilere unødigt, samtidig med at det undgås, at temperaturen i stalden er for lav og luftfugtigheden er for høj, når der indsættes grise, idet dette kan medføre unødigt svineri i stalden. Høj renlighed giver bedre sundhed i stalden, tørre stalde holder ammoniakemissionen fra stalden så lav som muligt.

2.3.2 Vandforbrug

	FØR	EFTER
Drikkevand (estimeret), inkl. spild	Ca. 5.500 m ³	Ca. 6.100 m ³
Drikkevandsspild*	650 m ³	775 m ³
Vaskevand (stalde)	350 m ³	385 m ³
Staldtoilet mv.	4 m ³	4 m ³
Vaskevand (maskiner)	0 m ³	0 m ³
Markvanding	0 m ³	0 m ³
Samlet vandforbrug (estimeret)	Ca. 6.504 m³	Ca. 7.264 m³

Ejendommen forsynes med vand fra Nørre Alslev vandværk.

Regnvand fra tage og befæstede arealer føres til markdræn.

Vandteknologi på anlæg (BAT)

Ifølge BREF der vedrører fjerkræ og svineproduktion, anvendes der BAT, når der er anvendes højtryksrensning til vask af stalde, og når drikkenipler er placeret over trug.

- Der foretages højtryksvask af stalde mellem hvert hold af grise.
- Drikkenipler placeres over fodertrug, så spild undgås.
- Stalde sættes i blød inden vask, hvilket nedsætter forbruget af vand.
- Drikkevandsnipler mm efterses og udskiftes når det skønnes nødvendigt.
- Vandforbruget registreres og monitoreres løbende for at forebygge spild og for at undgå eventuelt ødelagte vandrør.

Det vurderes, at der er foretaget de nødvendige tiltag ift. vand- og energibesparende foranstaltninger, og der vil fremadrettet være fokus på at minimere vand- og elforbrug.

2.4 Gener

2.4.1 Lugt

Beregning af lugtemissionen fra husdyrbrugets anlæg beregnes i lugtenheder. Beregningen baseres på husdyrtype, staldsystem og stald kvadratmeter. Geneafstandene beregnes ud fra anlæggets lugtenheder. Beregningen foregår dels ved hjælp af FMK-vejledningen og dels den nye lugtvejledning. Ejendommen overholder alle lugtgenekriterier til både byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. Udklip af beregningen i husdyrgodkendelse.dk er indsat nedenfor.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
	0	NY	289,6	231,7	455,5	Ja	Ja
	0	NY	594,8	594,8	818,2	Ja	Ja
	0	NY	776,5	776,5	1034	Ja	Ja

2.4.2 Støj

Støj fra staldanlægget vil kunne forekomme fra dyr og staldmekanik samt interne og eksterne transporter til og fra ejendommen.

Herunder

- Spidsbelastning af støj i forbindelse med ind- og udlevering af grise.
- Almindelig støj fra den daglige pasning af grisene.
- Støj fra foderanlægget.

Type	Placering	Driftstid	Tiltag til begrænsning af støj
Ventilationsanlæg	I kip/ på tagflade	Hele døgnet	Rengøring og vedligehold
Stalde og dyr	I staldene	Ca. kl. 05.00-19.00 alle dage.	
Kørsel med maskiner	Gyllevogne fra ejendom til udbringningsarealerne.	I højsæsonerne – hele døgnet.	

* Generelt forventes støjen fra anlægget at være mindre end miljøstyrelsens angivelser (55 dag/ 45 aften / 40 nat dbA).

Støj fra gylleudkørsel foregår kun i to højsæsoner; forår og sensommer. For at begrænse støjgener kontrolleres og renses mekaniske installationer jævnlige, således at de fungerer optimalt og ikke giver anledning til unødige støj.

2.4.3 Lys

Der er lys ved sydgavlen af stalden. Derudover er der belysning ved læsserampen. Lyset er kun tændt i forbindelse med ind- og udlevering af grise. Dette kan forekomme hele døgnet. Ved kornsilo er der lys, som sjældent benyttes.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder vil være med til at begrænse gener fra skadedyr.

Foderet er opbevaret i amerikanersilo (hvede), og i foderlade (3 siloer med byg, hvede, soya på 20 t hver), 4 siloer til løse mineraler (ca. 3 t hver) samt 2 påslag til startkoncentrat og evt. soyaprotein. Derudover tank til soyaolie på 8 m³.

Der sørges for at der ikke er uhygiejniske forhold ved de døde dyr, og de vil være overdækket.

Der er opstillet rottekasser på ejendommen.

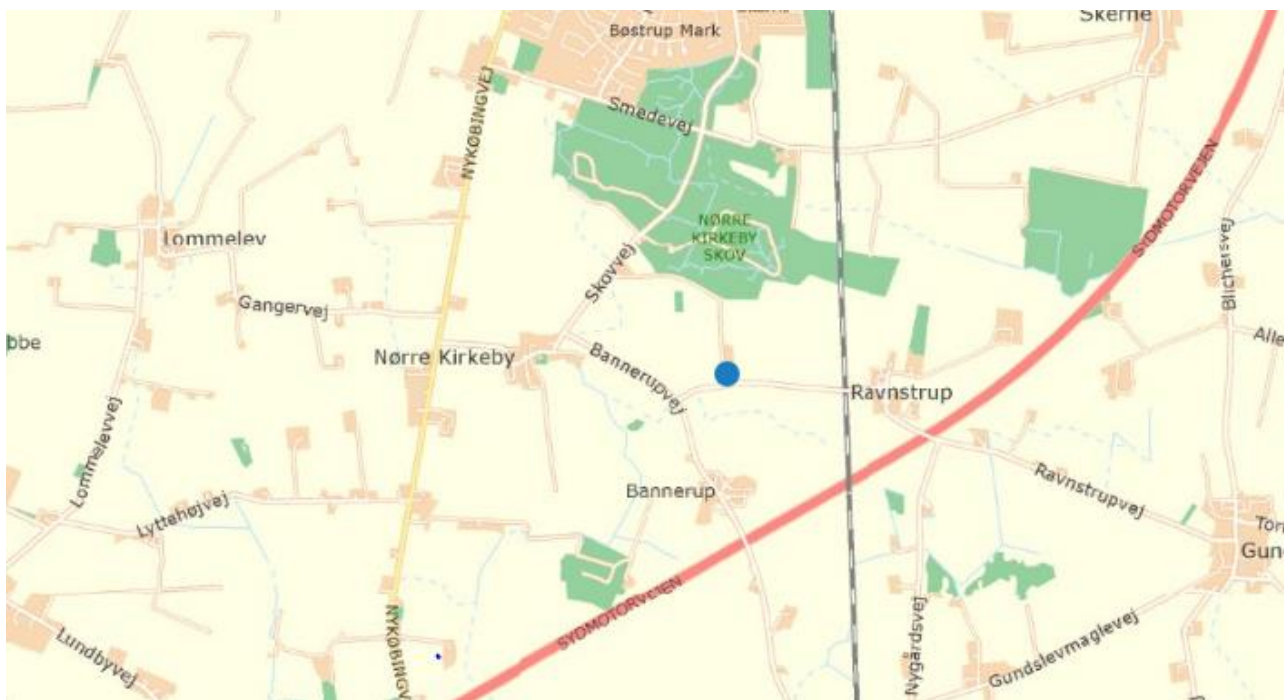
2.4.5 Støv

Problemer med støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af foder. Foderhåndteringen foregår dog indendørs, hvilket reducerer støv væsentligt.

Det vurderes at der er foretaget de nødvendige tiltag i forhold til lugt, støj, lys, skadedyr og støv, og der vil fremadrettet blive holdt fokus på at minimere gener for omkringboende.

2.4.6 Transport

De fleste transporter kommer fra vest fra Nykøbingvej.

Projektet vurderes ikke at give øgede gener for det omkringliggende miljø eller naboer.

Antal transporter årligt	FØR	EFTER	Tidsrum
Gylletransport med traktor á ca. 25 tons	180	225	Forår og efterår – kan forekomme hele døgnet
Foder transporter	36	36	Hverdage 06-18. Samme antal transporter, men større læs
Indtransport af smågrise	13	13	Hverdage 06-18. Samme antal transporter, men større læs
Afhentning af døde dyr	52	52	Normalt i hverdagene - Men kan forekomme hele døgnet.
Udlevering af slagtesvin	40	40	Hverdage 05-12. Samme antal transporter, men større læs. Kan undtagelsesvis forekomme hele døgnet
Diverse transporter	52	52	Hverdage 07-15.
Transporter i alt	373	418	

Tidsrummet for udkørsel med husdyrgødning planlægges normalt at foregå i hverdagene, og vil hovedsageligt foregå om foråret og om efteråret. Al gylle udbringes med gyllevogn eller selvkørende udlægger. Indhøst af korn vil ligeledes foregå i en koncentreret periode.

Der er før udvidelsen ca. 373 transporter og efter udvidelsen ca. 418 transporter. Udbringning af gylle foregår over forholdsvis få dage om året, og vil derfor ikke påvirke de ugentlige faste transporter, der kører til og fra ejendommen.

I før situationen er der ca. 1 transport om dagen, og i efter situationen er der ca. 1,15 transporter om dagen.

2.5 Forurening

2.5.1 Spildevand

	FØR Spildevand	EFTER Spildevand	Ledes til
Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde	1.000 m ³	1.160 m ³	Gyllebeholder
Regnvand på tage	1.960 m ³	1.960 m ³	Afledes til markdræn

Drikkevandsspild og vaskevand fra stalde tilledes gyllebeholderen, men begge dele er medregnet som normalt i gødningsberegningen.

2.5.2 Husdyrgødning og foder

BAT beskrivelse til gyllebeholdere

Der vil anvendes følgende bedste tilgængelig opbevaringsteknik på ejendommen.

Gyllebeholderen efterlever kravene i BREF-dokumentet. Dvs. at beholderen er en fast tank, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Sider og bund er tætte og korrosionsbeskyttede. Tanken tømmes ca. 1 gang årligt for inspektion og evt. reparationer. Opbevaring af svinegylle i gylletank, opfattes som BAT. Der er fastsat en lang række lovregulerede forhold der er med til at sikre lav ammoniakfordampning, og sikre lækager. Disse regler indebærer bl.a. 10 årig kontrol. Tanken er desuden etableret med fast overdækning, hvilket reducerer ammoniakfordampningen mere end flydelag.

Samlet opbevaringskapacitet:

Gyllebeholder	Rumfang m³	Diameter- Højde	Overdækning	Opført	Gennemført 10-års beholder kontrol
Gyllebeholder 1	4.000	Diameter: ca. 30 m. Højde: 5 meter, heraf 2-3 over jorden.	Ja	2008	Planlagt til 2018
Gyllekummer i stalde, samt forbeholdere	1.270		-	-	-
I alt	5.270 m ³				

Årlig gødningsproduktion:

	Prod. m³ pr. gris	I alt
8.500 smågrise	0,132	1.122 m ³
8.500 slagtesvin (31-110 kg)	0,53	4.505 m ³
I alt		5.627 m³

Der produceres i alt 5.627 m³ gylle/år, svarende til 469 m³/mdr. Der er en samlet opbevaringskapacitet på minimum 5.270 m³ i gyllebeholder og gyllekanaler, svarende til ca. 11,2 mdr.

Beskrivelse af risici

- Uheld med gylleudslip.
- Der vil kunne forekomme strømsvigt i staldanlæggene.
- Der vil kunne forekomme fejl i foderblandingerne.
- Uheld med olie/kemikalier

Beskrivelse af mulige uheld

- Lækage på pumperør
- Spild ved overpumpning fra tank til gyllevogn
- Gyllevognen vælter
- Strømsvigt slukker ventilation

Beskrivelse af risikominimering

- Pumpning af gylle vil altid være under opsyn.
- Gyllebeholder tømmes ca. 1 gang årligt og tjekkes for revner mv.
- Der udføres 10 års gyllebeholder kontrol.
- Ved strømsvigt er der etableret nødopluk i alle staldafsnittene, og der er automatisk opkald til flere mobiltelefoner.
- Der udarbejdes mindst 1 gang årligt foderplan, for optimering af effektivitet og miljø.
- Ved uheld med gylle eller olie-/kemikalier kontaktes den lokale miljøvagt og der vælges de bedste oprydnings-/forebyggelsesforanstaltninger, således at gene og risiko for forurening bliver mindst mulige (f.eks. opdæmning med halmballer, jord el. lign.).
- Alle medarbejdere er udstyret med en mobiltelefon, ved et evt. uheld der kan have miljømæssige konsekvenser kontaktes kommunens miljøvagt, eller der ringes 112.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

- Ved et gylleudslip kan der ske forurening til vandmiljøet.
- Ved et strømsvigt vil den mekaniske ventilation slukkes. Umiddelbart kan det give øget lugt og ammoniakfordampning fra staldene. I sidste ende kan det medføre at grisene dør af varmestress.
- Fejl i foderblandinger vil kunne give overdoseringer af næringsstoffer til gene for både dyr og miljø.
- Uheld med olie og kemikalier vil kunne forurene miljøet.

Beskrivelse af opbevaring af foder

Foderet opbevares i siloer (se tidligere beskrivelse).

2.5.3 Affald og kemikalier

Døde dyr

En gennemsnitlig dødelighed i slagtesvineproduktion er på ca. 4 % gennemsnit, dette svarer til ca. 340 døde grise pr. år.

Døde dyr opbevares på fast areal med spalter og presenning. Døde smågrise opbevares i 240 l. container. Døde dyr afhentes af DAKA og normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse, hvis ikke det er op til weekend eller helligdag. Afhentningstidspunktet vil normalvis være inden for en normal arbejdsdag

Døde dyr er placeret ved staldens sydgavl.

Fast affald

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Papir, pap, EAK kode 15 01 01, Plastik EAK kode 02 01 04	2000 Kg pap. 2000 kg plast.	2000 Kg pap. 2000 kg plast.	Indendørs	Kommunal affaldsordning Hver 2. uge
Tomme spraydåser EAK kode 16 05 04	200 stk.	200 stk.	Indendørs	Kommunal affaldsordning
Jern/metal EAK kode 02 01 10	500 kg	500 kg	Indendørs	Jernhandler

Beskrivelse af kemikalier generelt

Type	Nu drift	Ansøgt	Opbevaring	Bortskaffelse
Emballage fra sprøjtemidler EAK kode 0020108	0	0	-	Der drives ikke planteavl fra ejendommen
Sprøjtemiddelrester EAK kode 20 01 19	0	0	-	- II -
Spildolie EAK kode 20 01 26	0 I	0 I		- II -
Veterinært affald (kanyler, tomme medicin flasker) EAK kode 18 01 03	50 glas flasker. 50 plast flasker. 1/2 kg. Kanyler affald	50 glas flasker. 50 plast flasker. 1/2 kg. Kanyler affald	Indendørs i spand	Kommunal affaldsordning

Pesticider

Der anvendes ikke pesticider eller kemikalier til produktionen. Medicin opbevares i medicinskab i stalden. Her opbevares også veterinært affald frem til aflevering.

Olie og kemikalier

Der er ingen spildolie forbundet med produktionen. Der vil ikke fremover være olietanke forbundet med husdyrproduktionen, når luft-til-vand pumpen installeres.

Der opbevares ikke markkemi i forbindelse med husdyrproduktionen

Beskrivelse af egenkontrol

Forslag til egenkontrol på husdyrbruget.

- Der udarbejdes jævnligt E- og P-kontroller
- Dyrlægerapporter opbevares i tilknytning til stalden.
- Der føres jævnligt tilsyn med diverse funktioner af stalde, ventilationsanlæg samt med foderanlæg og – stationer.
- Gyllebeholder og rør efterses jævnligt, og vil som minimum blive kontrolleret i forbindelse med beholderkontrollen hvert 10. år.
- Overdækning på gyllebeholderen tjekkes jævnligt for brud.

2.5.4 Ammoniak

2.5.4.1 Ammoniaktab

Husdyrbrugets tab af ammoniak til omgivelserne beregnes som summen af emissionen fra stalde og opbevaringsanlæg. Beregningen af emissionen baseres på oplysninger om husdyrholdet, staldanlæggets størrelse, fodersammensætning og opbevaring af husdyrgødning.

Den højeste tilladte emission ifølge BAT beregningen er 4.587 kg NH₃/år.

Den faktiske ammoniakfordampning fra anlægget er 4.428 kg NH₃/år. BAT-kravet er dermed overholdt.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4270	318	4587
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4270	159	4428
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	159
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

2.5.4.2 Påvirkning af natur

Ejendommen er beliggende mere end 2.000 m fra naturområder, der er omfattet af husdyrlovens § 7 samt ca. 250 m fra potentielt ammoniakfølsom skov.

Fra ejendommen er der langt til nærmeste kategori 3 naturområde. Nord for ejendommen ligger en potentielt ammoniakfølsom skov. Der er foretaget ammoniakdepositionsberegninger til naturområderne, men da der ikke er tale om nybyggeri, vil der ikke være en merbelastning af områderne. Resultaterne kan ses i nedenstående tabel.

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år):		Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Potentielt ammoniakfølsom skov	Kategori 3	Ansøger	0	S	0	0	2,9
Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5

3.2 Beskrivelse af alternativer

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme.

Placeres dyreholdet på flere ejendomme, vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlægning af en urentabel bedrift med store samfundsøkonomiske tab til følge.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenarie vil også betyde at der ikke skal udarbejdes en miljøgodkendelse med de forbedringer i forhold til miljøet der er forbundet hermed.

Telefonliste

Brandvæsen	112		
Ambulance	112		
Miljømyndighed	112		
Lægevagt	70 15 07 00		
Falck	70 10 20 30		
Hans	20 71 88 81		
Henrik	40 40 50 20		
Elektriker: Idestrup EI	54 14 81 00		
VVS/smed: Egelev Smedie	54 43 40 52		
Foderstoffirmaer: DLG	33 68 60 00		
Danish Agro	72 15 80 00		
EI: SEAS NVE	70 29 29 29		
VKST	57 86 50 00		

Brand – instruks

Ring 112 og oplys:

- Navn, adresse og det tlf., du ringer fra
- Hvad der er sket, og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange?
- Er dyrene kommet ud? – art og antal, der er fanget.

Ring til Hans 20 71 88 81

Start rednings- og slukningsarbejde, hvis det er forsvarligt:

- Evakuer dyr.
- fjern trykflasker, olie, kemikalier og gødning.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, så luk døre og vinduer.

Tag imod brandvæsenet og vis dem kortene.

Oplys om:

- Adgangsveje.
- Hvor det brænder og omfang
- Tilskadekomne og dyr, der ikke er i sikkerhed.

Gylle – overløb

Ring 112 ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank og oplys:

- Navn, adr. og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Hans 20 71 88 81

Forsøg opdæmning for at undgå at gyllen løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord.

Er gyllen løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord.

Modtag miljømyndighed evt.

brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Kemikalie og oliespild

Ring 112 ved større overløb af kemikalier og olie og oplys:

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra.
- Hvad der er sket, og hvor meget der er løbet ud.
- Er der risiko for forurening af vandløb eller vandboring?

Ved mindre spild ring kun til miljømyndighederne.

Ring til Hans 20 71 88 81

Forsøg opdæmning for at undgå at kemikalier/olie løber ned i vandløb eller afløb.

Opdæmningen kan ske med jord.

Er kemikalier/olie løbet til dræn, så laves opdæmning af vandløbet med jord.

Modtag miljømyndighed evt. brandvæsen og orienter om sted, omfang m.v.

Personskade

Ring 112 ved alvorlig skade og oplys:

- Navn, adresse og det tlf.nr., du ringer fra
- Hvad er der sket og hvordan er personens tilstand?
- Adgangsveje.

Yd førstehjælp, hvis det er muligt.

Førstehjælpsudstyr er placeret i gangen ved vask.

Kontakt lægevagten ved lettere skade.

Ring til Hans 20 71 88 81

Stophaner og hovedafbrydere

Elektricitet:

Hovedafbryder er placeret i rum ved olietank.

Afbryder til gyllepumpe er placeret i rum ved olietank.

Vand:

Hovedhanen er placeret i rum ved olietank.

Ring til Hans 20 71 88 81

Strømsvigt

Vurdér om nogle dyr vil lide pga. varme

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lign.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til el leverandøren og hør om varigheden af udfaldet

Transport af bekæmpelsesmidler

Kemikalier opbevares i lukket rum.

Under transport er bekæmpelsesmidlerne beskyttet mod stød m.v. i en lukket kasse.

Der kan medbringes en pakke savsmuld/kattegrus, plastpose og skovl til evt. opsugning af spild.

Medbring altid mobil tlf. til opkald ved uheld.

Der er førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed, hvor der arbejdes med midlerne.

**Situations- og beredskabsplan:
Hans Stausholm
Ravnstrupvej 28
4863 Eskilstrup**

